

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen:

- a. Netto minimumloon: de som van het netto minimumloon en de netto aanspraak op de minimum vakantiebijslag, bedoeld in artikel 37, eerste lid Wet werk en bijstand (Wwb);
- b. Bijstandsnorm: de toepasselijke bijstandsnorm als bedoeld in artikel 21 Wwb inclusief de toeslag als bedoeld in artikel 25, 29 en 30 Wwb, dan wel een verlaging als bedoeld in artikel 26, 27, 28 en 29 Wwb, vastgelegd in de toeslagen- en afstemmingsverordening artikel 8, eerste lid, onderdeel c Wwb, exclusief het gereserveerde vakantiegeld;
- c. Inkomen: inkomen als bedoeld in artikel 32 en 33 Wwb;
- d. Inkomensgrens: 120% van de toepasselijke bijstandsnorm (exclusief vakantiegeld) voor hetgeen bepaald in hoofdstuk 2, hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 §1.17 en §33;
- e. Vermogen: vermogen als bedoeld in artikel 34 Wwb;
- f. Vermogensgrens: de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34, derde lid Wwb;
- g. Het college: Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Grootegast of haar gemandateerde;
- h. Belanghebbende: Degene die, met inachtneming van de daartoe strekkende bepalingen als genoemd in 40 Wwb, zijn woonplaats heeft in de gemeente Grootegast en wiens belang rechtstreeks bij een besluit krachtens deze verordening is betrokken;
- i. Alleenstaande: de ongehuwde die geen tot zijn last komende kinderen heeft en geen gezamenlijke huishouding voert met een ander, tenzij het betreft een bloedverwant in de eerste graad;
- j. Alleenstaande ouder: de ongehuwde die de volledige zorg heeft voor een of meer tot zijn last komende kinderen en geen gezamenlijke huishouding voert met een ander, tenzij het betreft een bloedverwant in de eerste graad;
- k. Gezin: de gehuwden tezamen; de gehuwden met de tot hun last komende kinderen; de alleenstaande ouder met de tot zijn last komende kinderen;
- l. Gehuwd: als gehuwd of als echtgenoot wordt mede aangemerkt de ongehuwde die met een ander een gezamenlijke huishouding voert, tenzij het Betreft een bloedverwant in de eerste graad;

- m. Ten laste komend kind: het kind (het in Nederland woonachtige eigen kind of stiefkind) jonger dan 18 jaar voor wie de alleenstaande ouder of de gehuwde aanspraak op kinderbijslag kan maken;
- n. Zwemactiviteiten: gedacht moet worden aan zwemabonnementen en zwemlessen tot en met zwemdiploma B;
- o. Sociaal-culturele activiteiten: gedacht moet worden aan bezoek theater, bioscoop en uitvoeringen, alsmede lidmaatschap toneel- of zangvereniging;
- p. Sociaal-educatieve activiteiten: gedacht moet worden aan het volgen van educatieve en creatieve cursussen/lessen;
- q. Muziekschool: gedacht moet worden aan onderwijs in het bespelen van een muziekinstrument;
- r. Identificatiebewijs: gedacht moet worden aan een identiteitskaart of een paspoort;
- s. Duurzame gebruiksgoederen: gedacht moet worden aan huishoudelijke apparatuur, woningstoffering en –meubilering alsmede aan vervoersmiddelen;
- t. Tegemoetkoming: een financiële tegemoetkoming van in beginsel 100%, tenzij in de verordening een bedrag wordt genoemd;
- u. Maximale tegemoetk. per kalenderjaar wordt per categorie (alleenstaande, alleenstaande ouder of gezin) een maximum gesteld aan de te verstrekken tegemoetkomingen, als bedoeld in hoofdstuk 2 artikel 1 lid 2 t/m 10 van deze verordening;
- v. Problematische schuld hiervan is sprake wanneer er meer dan 2 schuldeisers zijn die niet bereid zijn om een betalingsregeling te treffen en/of er sprake is van een totale schuld hoger dan 36 maal de aflossingsruimte in het inkomen, rekening houdende met de beslagvrije voet (90% van de bijstandsnorm), waarbij de som van de maandelijkse aflossingen hoger is dan de aflossingscapaciteit (inkomen minus 90% van de bijstandsnorm) en/of het aantoonbaar niet mogelijk is om schulden te herfinancieren;
- w. Schuldsanering: een kredietbedrag (x-percentag van de totale schuld) tegen kwijting;
- x. Schuldbemiddeling: bemiddeling door de Groningse Kredietbank tussen schuldenaar en schuldenaar om middels een maandelijkse aflossing tot oplossing van de schuldproblematiek te komen;
- v. Krediet om niet: geldbedrag dat niet hoeft te worden terugbetaald (a fonds perdu);
- z. CWI: Centrum Werk en Inkomen;
- Z1. Pro-actief Op basis van informatie die bij de gemeente bekend is, worden belanghebbenden gericht aangeschreven om ze te attenderen

op de
regelingen die deze verordening in hoofdstuk 2, artikel 2,
eerste lid
en artikel 3 biedt. Zij kunnen een aanvraag realiseren door de
aangehechte antwoordkaart in te vullen, te ondertekenen en in
te
dienen.

Artikel 2. Beperkingen:

Geen recht op een tegemoetkoming op grond van deze verordening heeft belanghebbende:

- a. aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen;
- b. die zijn militaire of vervangende dienstplicht vervult;
- c. die wegens werkstaking of uitsluiting niet deelneemt aan de arbeid, voor zover diens gebrek aan middelen daarvan het gevolg is;
- d. die in Nederland zijn woonplaats heeft doch die, langer dan de gebruikelijke vakantieduur (4 weken aaneengesloten), verblijf houdt buiten Nederland;
- e. die jonger is dan 18 jaar;
- f. die in een inrichting verblijft;
- g. die onderwijs of een beroepsopleiding volgt als bedoeld in de Wet studiefinanciering 2000 of in hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- h. die onbetaald verlof geniet als bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van de Werkloosheidswet of die gehuwd is met een zodanig persoon, voor zover diens gebrek aan middelen daarvan het gevolg is;
- i. die in het betreffende kalenderjaar de maximale tegemoetkoming heeft bereikt;

Artikel 3. Inlichtingen- en medewerkingsplicht:

1. De belanghebbende doet aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op het recht op een tegemoetkoming, het geldend maken van het recht op tegemoetkoming, de hoogte of de duur van de tegemoetkoming, of op het bedrag van de tegemoetkoming dat aan hem wordt betaald.
2. De belanghebbende is verplicht aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor uitvoering van deze verordening.

Artikel 4. Aanvraag:

1. Aanvragen in het kader van deze verordening zijn gericht aan het college en worden ingediend bij het bureau Sociale Zaken op een daarvoor door het college bestemd formulier onder overlegging van bewijsstukken van alle relevante gegevens.
2. Ingeval er sprake is van het pro-actief verstrekken van een tegemoetkoming, kan het indienen van een aanvraag bestaan uit het invullen en ondertekenen van een antwoordkaart die belanghebbende van de gemeente heeft ontvangen.
3. Aanvragen in het kader van Hoofdstuk 2, artikel 1 lid 2 t/m 10 worden nog in behandeling genomen indien zij uiterlijk binnen het eerste kwartaal volgend op het onderhavige kalenderjaar worden ingediend.

Artikel 5. Betaling:

Betaling vindt aan belanghebbende achteraf plaats nadat de kosten aantoonbaar zijn gemaakt, tenzij anders in deze verordening vermeld.

Artikel 6. Terugvordering:

1. Een tegemoetkoming die als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenverplichting als bedoeld in artikel 2 ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend, wordt van de belanghebbende teruggevorderd.
2. Hetgeen anderszins onverschuldigd is betaald wordt teruggevorderd voor zover de belanghebbende dit redelijkerwijs had kunnen begrijpen.
3. Terugvordering als bedoeld in het tweede lid vindt niet plaats, indien de betreffende kosten zijn gemaakt meer dan twee jaar vóór de datum van verzending van het besluit tot terugvordering.

Hoofdstuk 2. Participatiefonds “Doe Met”

Artikel 1. Doelgroep:

Om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming op grond van het participatie-fonds “Doe Met”, moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. u woont in de gemeente Grootegast;
2. u bent 18 jaar of ouder;
3. u heeft een inkomen (niet zijnde studiefinanciering) dat niet meer bedraagt dan 120% van de voor u geldende bijstandsnorm;
4. uw (gezamenlijke) vermogen ligt op of beneden het bescheiden vermogen op grond van de Wet werk en bijstand.

Artikel 2. Voorzieningen:

De volgende voorzieningen komen voor een tegemoetkoming in aanmerking:

1. Schoolactiviteiten: Ten behoeve van één of meerdere ten laste komende kinderen die schoolgaand zijn wordt per kind pro-actief een tegemoetkoming per schooljaar verstrekt. Voor kinderen die het basisonderwijs volgen geldt een tegemoetkoming van € 50,-- per kind. Voor kinderen die het voortgezet onderwijs volgen en nog geen 18 jaar zijn geldt een tegemoetkoming van € 135,-- per kind;
2. Zwemactiviteiten;
3. Contributie sportverenigingen, zangvereniging en hobbyclubs;
4. Sociaal- culturele activiteiten;
5. Sociaal- educatieve activiteiten;
6. Bibliotheek-abonnement;
7. Peuterspeelzaal;
8. Muziekschool;
9. Abonnement dagblad en/of internet;
10. Identificatiebewijs;

Artikel 3. Maximale tegemoetkoming per categorie:

Alleenstaande:	€ 210,--
Alleenstaande ouder:	€ 270,--
Gezin:	€ 300,--

Artikel 4. Tegemoetkoming gemeentelijke belastingen:

Nadat belanghebbende gebruik heeft gemaakt van de kwijtscheldingsregeling overeenkomstig artikel 26 van de Invorderingswet en de ministeriele regels rondom de uitvoering daarvan, kan pro-actief een tegemoetkoming tot 100% van de (resterende) eigen bijdrage worden verstrekt. De tegemoetkoming wordt rechtstreeks aan de gemeente Grootegast betaalbaar gesteld.

Hoofdstuk 3. Steunfonds

Artikel 1. Doelgroep:

Om in aanmerking te komen voor de voorzieningen van het Steunfonds, moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. u woont in de gemeente Grootegast;
2. u bent 18 jaar of ouder;
3. u heeft een inkomen (niet zijnde studiefinanciering) dat niet meer bedraagt dan 120% van de voor u geldende bijstandsnorm;
4. uw (gezamenlijke) vermogen ligt op of beneden het bescheiden vermogen op grond van de Wet werk en bijstand.

Artikel 2. Schuldhulpverlening:

1. In die gevallen waarbij sprake is van problematische schuldsituaties kan door de Groningse Kredietbank hulp worden geboden in de vorm van schuldbemiddeling, schuldsanering en/of budgettering en bewindvoering.
2. Om voor budgettering in aanmerking te komen moet er sprake zijn van in de persoon gelegen factoren waardoor het noodzakelijk is dat de inkomstenbron en de te verrichten uitgaven door de Groningse Kredietbank worden beheerd. Dit ter beoordeling van het college, na de Groningse Kredietbank gehoord hebbende.
3. Geen recht op schuldhulpverlening heeft degene aan wie reeds eerder schuldhulpverlening is geboden, waarbij door toedoen van belanghebbende de schuldhulpverlening voortijdig is beëindigd doordat niet de gevraagde medewerking is verleend die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van schuldhulpverlening.

Artikel 3. Krediet om niet:

1. Indien er sprake is van:
 - een gezin met een ten laste komend kind en
 - een problematische schuldsituatie en
 - een schrijnende situatie en
 - een goede motivatie om blijvend uit een schuldsituatie te geraken en
 - de bereidheid om volledige medewerking te verlenen aan budgettering en
 - de Groningse Kredietbank geen beroep kan doen op een voorliggende (krediet-)voorziening;
 - kan er tot maximaal € 2.300,-- een (sanerings-) krediet om niet worden verstrekt.
2. Geen recht op een krediet om niet heeft degene aan wie binnen een termijn van 5 jaar, voorafgaand aan het huidige verzoek, reeds eerder een krediet om niet is verstrekt.

Hoofdstuk 4. Bijzondere bijstand

§ 1. Algemene bepalingen bijzondere bijstandsverlening

1.1 Inleiding

Het doel van deze verordening is het formuleren van beleidsregels die de eenduidigheid in de uitvoeringspraktijk en daarmee de rechtsgelijkheid van belanghebbenden zoveel mogelijk garanderen.

Tot 1 januari 2004 konden gemeenten categoriale bijzondere bijstand verstrekken. Hierbij verstrekten de gemeenten aan een aangewezen groep personen vaste bedragen, zonder dat werd nagegaan of deze kosten noodzakelijk waren en daadwerkelijk gemaakt waren. Met de invoering van de Wwb is het niet langer toegestaan categoriale bijzondere bijstand te verstrekken. Hiervan zijn uitgezonderd mensen van 65 jaar en ouder en chronisch zieken en arbeidsgehandicapten (artikel 35, derde lid, van de Wwb). Dit wordt in paragraaf 33 verder uitgewerkt.

Onder de Wwb kan alleen bijzondere bijstand worden verstrekt in individuele gevallen als:

1. een toets plaatsvindt van de individuele bijzondere omstandigheden (die omstandigheden zelf kunnen in beleidsregels worden vastgelegd) én
2. waarbij is vastgesteld tot welke kosten die bijzondere omstandigheden leiden (de kosten kunnen in beleidsregels worden genormeerd) én
3. waarbij is vastgesteld tot welk bedrag de kosten niet kunnen worden voldaan uit de norm en de aanwezige draagkracht (ook hier weer beleidsregels) én
4. waarbij is vastgesteld of, en zo ja tot welk bedrag, onderhavige kosten gemaakt zijn.

Op grond van de regelgeving van de Wwb heeft het college van burgemeester en wethouders bij het verlenen van individuele bijzondere bijstand een grote mate van vrijheid en bepaalt zelf beleidsregels. Bij het vastleggen van deze beleidsregels blijft de kans aanwezig dat deze er toe leiden dat categorievorming ontstaat rond bepaalde groepen aanvragers en rond bepaalde kostensoorten. De staatssecretaris onderkent dit. Hij denkt echter dat dit zal meevallen, omdat gemeenten maatwerk moeten leveren. En maatwerk vereist een meetlat. Die meetlat wordt gevormd door de beleidsregels.

1.2 Juridische overwegingen

Op grond van de toelichting bij artikel 35 van de Wwb bepaalt het college zelf welk deel van het inkomen en het vermogen bij de vaststelling van de draagkracht in aanmerking wordt genomen. Zo zijn de vermogensvrijlatingen op grond van artikel 34 van de Wwb niet verplicht van toepassing op de bijzondere bijstand. Hetzelfde geldt ten aanzien van de toe kennen langdurigheidstoelage. Deze kan de gemeente in mindering brengen op het vast te stellen bedrag van bijzondere noodzakelijke kosten. Ook de vrijlating van bepaalde middelen die op basis van de Wwb van toepassing is voor de verstrekking van algemene bijstand is niet verplicht van toepassing op de bijzondere bijstand en geeft het college beleidsvrijheid om te bepalen hoe hier mee omgegaan wordt.

De mogelijkheid om een drempelbedrag te hanteren blijft bestaan (artikel 35, tweede lid, van de Wwb).

Aan de andere kant kan het college bij de vaststelling van het in aanmerking te nemen inkomen rekening houden met eventuele buitengewone lasten van de belanghebbende en/of overige persoonlijke omstandigheden.

1.3 Financiële overwegingen

Het zo hoog mogelijk vaststellen van de draagkracht door het gehele vermogen in aanmerking te nemen en op het inkomen geen vrijlatingen toe te passen en eventuele buitengewone lasten en overige persoonlijke omstandigheden buiten beschouwing te laten, leidt uiteraard tot een vermindering van de uitgaven aan bijzondere bijstand.

Daarbij kan overwogen worden dat eventueel aanwezig vermogen binnen de bijstand juist aangewend dient te worden om in bepaalde incidentele kosten te kunnen voorzien en dat veel buitengewone lasten gecompenseerd worden via bijvoorbeeld de belasting, huursubsidie of andere regelingen. Voor zover deze regelingen een maximum kennen is dat wellicht een bewuste keuze die niet bedoeld is om op de Wwb af te wentelen. Er dient echter wel overwogen te worden dat bedoelde extra faciliteiten al aangesproken worden door de extra kosten waarvoor deze verstrekt worden en dus niet nogmaals ingezet kunnen worden.

Als daarentegen voor de bepaling van de draagkracht wordt uitgegaan van hetzelfde inkomen en vermogen zoals dat al is vastgesteld voor de algemene bijstand, levert dit een consequente en eenduidige lijn op die ook in de uitvoering gemakkelijk gehanteerd kan worden.

1.4 Beleidsregels vaststellen van het inkomen

Het is zinvol om in het beleid vast te leggen hoe het inkomen van belanghebbende moet worden vastgesteld. Verder is van belang om te bepalen over welke periode het inkomen wordt vastgesteld; wordt naar een historisch inkomen gekeken of wordt rekening gehouden met een (verwacht) toekomstig inkomen? Om reden van doelmatigheid is uitgegaan van het inkomen in het kalenderjaar waarop de kosten betrekking hebben.

Het voor de draagkracht in aanmerking te nemen inkomen wordt bepaald aan de hand van het inkomen in de achterliggende maand(en) van de gemaakte kosten en het actuele maandinkomen. Dit wordt omgerekend naar een jaarinkomen (zie voorts paragraaf 1.7).

1.5 Beleidsregels vaststellen van het in aanmerking te nemen inkomen

Het college kan zelf beslissen welk deel van het inkomen zij wel of niet in aanmerking neemt. Uit pragmatische overwegingen vindt de vaststelling van het inkomen bij bijzondere bijstand op dezelfde wijze plaats als bij de algemene bijstand. Daarop is één uitzondering: de langdurigheidstoelage is op grond van wettelijke voorschriften inkomen waarmee rekening moet worden gehouden. Dit vertaalt zich in:

1. Van het in aanmerking te nemen inkomen worden de middelen bedoeld in artikel 31, tweede lid, van de Wwb en artikel 33, vijfde lid, van de Wwb niet tot het draagkrachtinkomen van belanghebbende gerekend. De middelen als bedoeld in genoemde artikelen worden dus ook voor de bijzondere bijstand vrijgelaten. Het inkomen wordt dus op dezelfde wijze vastgesteld als bij de algemene bijstand.
2. Bij de vaststelling van het inkomen wordt rekening gehouden met buitengewone uitgaven.
3. Inkomsten uit arbeid van ten laste komende kinderen (artikel 31, tweede lid, onderdeel h, van de Wwb) worden alleen vrijgelaten indien het bijzondere bijstand betreft voor kosten van een ander in de bijstand begrepen persoon dan het minderjarig kind met inkomsten uit arbeid. Betreft het een aanvraag voor het minderjarige kind zelf dan moeten deze inkomsten wel worden meegenomen.

1.6 Beleidsregels vaststellen van het in aanmerking te nemen vermogen

Het college kan zelf beslissen welk deel van het vermogen zij wel of niet in aanmerking neemt (artikel 34 Wwb). Uit pragmatische overwegingen vindt de vaststelling van het vermogen bij bijzondere bijstand op dezelfde wijze plaats als bij de algemene bijstand.

Alleen het vermogen dat meer bedraagt dan de vermogensgrens in de Wwb wordt bij de beoordeling van aanwezigheid van financiële draagkracht in aanmerking genomen. Van belang is wel dat het vermogen nog daadwerkelijk aanwezig is. Er geldt bij de beoordeling van de aanvraag dus geen 'fictief vermogensbegrip' zoals bij de vermogensvaststelling bij aanvraag van een periodieke algemene bijstandsuitkering.

Artikel 50 van de Wwb maakt het mogelijk om de bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening onder verband van krediethypotheek dan wel pandovereenkomst te verstrekken. De voorwaarden om de bijzondere bijstand in deze vorm te verstrekken zijn genoemd in het tweede lid van dit artikel:

- a. de bijstand moet over een periode van een jaar, te rekenen vanaf de eerste dag waarover bijstand wordt verleend, naar verwachting meer bedraagt dan de hoogte van het netto minimumloon per maand inclusief vakantietoeslag als bedoeld in artikel 37, eerste lid, van de Wwb; en
- b. voorzover het vermogen gebonden in de woning met bijbehorend erf hoger is dan het vermogen, bedoeld in artikel 34, tweede lid, onderdeel d, van de Wwb.

Indien niet aan vorenstaande voorwaarden is voldaan, wordt de bijstand “om niet” verstrekt. Indien wel aan deze voorwaarden is voldaan, wordt de bijzondere bijstand in de vorm van een lening onder verband van krediethypotheek dan wel pandovereenkomst verstrekt.

Bij aanvragen in het kader van bijzondere bijstand moet overwogen worden dat de bijzondere kosten aanzienlijk kunnen zijn. Vanwege een eenduidig beleid is het redelijk dat, evenals dit bij de algemene bijstand het geval is, de overwaarde in een woning bij de beoordeling van bijzondere bijstand wordt meegeteld. Met andere woorden: bij het bepalen van het recht op bijzondere bijstand voor belanghebbende met een eigen woning zijn dezelfde regels als bij de algemene bijstand van toepassing. Voor de regels omtrent de krediethypotheek wordt verwezen naar de Verordening krediethypotheek en pandovereenkomst Wet werk en bijstand.

1.7 Vaststellen van de in aanmerking te nemen draagkracht

Draagkracht is dat deel van het in aanmerking te nemen inkomen en het in aanmerking te nemen vermogen dat de cliënt zelf dient te betalen voor de te maken bijzondere kosten.

Bij de bepalingen van de hoogte van de te verstrekken bijzondere bijstand is van belang in hoeverre belanghebbende een inkomen boven bijstandsniveau heeft en over een vermogen beschikt dat groter is dan het vrij te laten vermogen. Indien daar sprake van is, wordt verwacht dat belanghebbende zelf geheel of gedeeltelijk kan bijdragen in de bijzondere kosten.

De hoogte van de draagkracht wordt uitgedrukt in een percentage van het in aanmerking te nemen inkomen en vermogen. Er wordt in dit verband gesproken van draagkrachtpercentage. In het kader van de Wwb mag het college zelf bepalen met welk(e) draagkrachtpercentage(s) rekening wordt gehouden met draagkracht in het inkomen en in het vermogen. Eenvoudige en heldere regels verdienen de voorkeur:

- 100% indien er bijstand wordt gevraagd voor kosten die gerekend moeten worden tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan:

- I. bijstand voor woonkosten;
 - II. bijstand voor premie arbeidsongeschiktheidsverzekering;
 - III. bijstand voor duurzame gebruiksgoederen;
 - IV. bijstand voor schulden.
- 35% van het inkomen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm voor kosten die niet tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend kunnen worden.

Voor de vaststelling van het voor de draagkracht in aanmerking te nemen inkomen kan het college ook rekening houden met buitengewone uitgaven die ten laste van de belanghebbende komen. Deze kunnen op het inkomen in mindering worden gebracht. Denk in dit verband aan: (niet limitatief)

- De woonkosten voor zover deze meer bedragen dan maximale huur waarbij nog recht op huurtoeslag bestaat. Bij een aanvraag om woonkostentoeslag blijven deze kosten uiteraard buiten beschouwing als buitengewone uitgaven.
- De kosten van alimentatieverplichtingen.
- De ten laste van de belanghebbende blijvende kosten in verband met studie en opleiding van zijn kinderen, tot ten hoogste het bedrag dat voor de betreffende studie of opleiding in het kader van de WSF 2000 of Wtos door het rijk is vastgesteld, verminderd met de kinderbijslag die boven de enkelvoudige kinderbijslag wordt genoten. Ontvangt het kind WSF 2000 of Wtos dan blijven deze kosten buiten beschouwing bij de bepaling van de buitengewone uitgaven.
- De premie van een particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering (alleen bij zelfstandigen).

In incidentele gevallen zijn er ook nog andere buitengewone uitgaven aan te wijzen die op het inkomen in mindering gebracht mogen worden. Daarbij geldt dat de volgende kosten in ieder geval niet als buitengewoon aangemerkt kunnen worden:

- kosten die kunnen worden voldaan uit de algemene bijstand of een daarmee vergelijkbaar inkomen;
- de uitgaven die bij een bepaald inkomensniveau gebruikelijk zijn (bijvoorbeeld tandartskosten van degenen met een boven modaal inkomen);
- belastingaanslagen;
- rente en aflossingen in verband met leningen.

Draagkracht op grond van vermogen:

- 100% van het vermogen boven het vrij te laten vermogen.

Van het in aanmerking te nemen vermogen worden de middelen bedoeld in artikel 34, tweede lid, van de Wwb niet tot het draagkrachtvermogen van belanghebbende gerekend. De middelen als bedoeld in genoemd artikel worden dus ook voor de bijzondere bijstand vrijgelaten. Het vermogen wordt dus op dezelfde wijze vastgesteld als bij de algemene bijstand.

In artikel 35, eerste lid Wwb wordt aangegeven dat het college het begin en de duur van de periode waarover het vermogen en inkomen in aanmerking wordt genomen bepaalt. De draagkracht wordt per 'draagkrachtjaar' vastgesteld. Het moment van de te maken bijzondere kosten is in dezen bepalend. Dus niet het moment van het afkomen van de nota. Tot 1 april van elk kalenderjaar kan nog bijzondere bijstand worden aangevraagd van bijzondere kosten die in het vorige kalenderjaar = draagkrachtjaar zijn gemaakt. Aanvragen die na 31 maart worden ingediend waarvan de bijzondere kosten dateren uit een vorig kalenderjaar = draagkrachtjaar worden afgewezen.

Deze draagkrachtcriteria gelden ook voor personen verblijvende in een inrichting.

1.8 Vaststellen van het in aanmerking te nemen drempelbedrag

Naast de draagkracht wordt de hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand mede bepaald door de toepassing van het drempelbedrag. Het in aanmerking nemen van een drempelbedrag betekent dat voordat er sprake kan zijn van verlening van bijzondere bijstand de betreffende kosten eerst door de belanghebbende zelf moeten worden voldaan tot het drempelbedrag.

Op grond van artikel 35, tweede lid, van de Wwb mag het college maximaal een drempelbedrag opleggen van € 114,00 over een tijdvak van 12 maanden. Het is niet wenselijk een drempelbedrag opnieuw in te voeren, maar het is daarentegen ook niet wenselijk dat voor kruimelbedragen tot € 50,00 aanvragen kunnen worden ingediend. Daarom is ervoor gekozen om een drempel van € 50,00 in te voeren. Blijven de kosten onder dit bedrag dan zal een aanvraag niet in behandeling worden genomen, tenzij na afloop van het draagkrachtjaar = kalenderjaar. Zodra de kosten of een combinatie van kosten boven deze drempel uitkomen is bijzondere bijstand wel mogelijk.

1.9 Voorliggende voorzieningen (artikel 15 Wwb)

Bijstandsverlening in bijzondere kosten is niet mogelijk indien:

- de kosten kunnen worden vergoed op grond van een voorliggende voorziening;
- de kosten op grond van een beleidskeuze van niet-budgettaire aard uitdrukkelijk buiten de werkingssfeer van de voorliggende voorziening zijn gelaten;
- de kosten op grond van de voorliggende voorziening niet worden vergoed nadat een individuele beoordeling heeft plaatsgevonden;
- het kosten van of in verband met ontwikkelingsgeneeskunde betreft.

Bijstandsverlening is wel mogelijk indien:

- er geen daadwerkelijk beroep op de voorliggende voorziening mogelijk is;
- de betreffende kosten (deels) om budgettaire redenen niet of niet langer op grond van een voorliggende voorziening worden vergoed (denk aan eigen bijdragen);
- voor de betreffende kosten geen voorliggende voorziening bestaat;
- er sprake is van zeer dringende redenen.

Het niet doen van een beroep op een voorliggende voorziening kan op zich niet als afwijzingsgrond voor een bijstands aanvraag dienen. Er zal eerst beoordeeld moeten worden of de belanghebbende voor de voorziening in aanmerking komt. Zo ja, dan moet de bijstand worden geweigerd. Zo nee, dan moet toekenning van bijstand volgen. Bij gerede twijfel kan bijstand worden toegekend waarbij de verplichting wordt opgelegd om binnen een vast te stellen termijn een beroep te doen op de voorziening.

Eigen bijdragen Zorgverzekering

Op 1 januari 2006 is de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet op de zorgtoeslag van kracht. Deze stelselwijziging in de zorg geeft iedere Nederlander een scala van keuzemogelijkheden. Zo kan men kiezen uit een natura- of restitutiepólis; wel of geen eigen risico en diverse aanvullende- en tandartsverzekeringen.

Uit het oogpunt van het tonen van voldoende besef van verantwoordelijkheid wordt in het kader van het verlenen van bijzondere bijstand als uitgangspunt gehanteerd dat belanghebbende een zorgverzekering afsluit in de vorm van een naturapólis met een eigen risico van € 0,00 en minimaal de voordeligste variant van een aanvullende verzekering (bij Menzis ExtraVerzorgd 1) en een tandartsverzekering gelijkwaardig aan TandVerzorgd 3 bij

Menzis. Deze uitgangspunten vormen ook de basis tot het kunnen toetreden tot de collectieve aanvullende zorgverzekering (Garant Noord pakket) bij Menzis.

Heeft verzekerde gekozen voor een eigen risico, waardoor er een korting op de maandelijkse premie is toegekend, dan wordt er ter hoogte van dit eigen risico geen bijzondere bijstand verstrekt.

Heeft verzekerde geen aanvullende verzekering en/of tandartsverzekering als bovenvermeld afgesloten, dan wordt ter hoogte van de dekking die deze verzekeringen zouden bieden in beginsel geen bijzondere bijstand verstrekt. Zie voorts paragraaf 1.17 en 2.

Belanghebbenden die wegens wanbetaling niet voor ziektekosten verzekerd zijn, omdat hun polis wegens een premieachterstand is beëindigd, zullen worden geadviseerd om zich zo spoedig mogelijk weer aan te melden bij een nieuwe verzekeraar. Er zal hun door deze nieuwe verzekeraar, die een acceptatieplicht heeft, weliswaar een boete van 130% van de premie over de periode dat men niet verzekerd is geweest worden opgelegd. Acceptatie is niet afhankelijk van de betaling van deze boete. Zodra de nieuwe verzekering tot stand is gekomen, is de toegang tot de zorg weer gegarandeerd. Ziektekosten gemaakt tijdens de periode van niet verzekerd zijn, komen niet in aanmerking voor bijzondere bijstand. Deze kosten worden als schuld aangemerkt. Schuldsanering, dan wel –bemiddeling, is in dezen het aangewezen traject.

Eigen bijdragen AWBZ/Collectieve zorgverzekering

Eigen bijdragen van kostensoorten die slechts ten dele door de AWBZ, dan wel de collectieve aanvullende zorgverzekering, worden vergoed, komen in beginsel in aanmerking voor bijzondere bijstand. Indien een collectieve aanvullende zorgverzekering is afgesloten, vervalt veelal de eigen bijdrage of wordt deze minder. Voor het recht op bijzondere bijstand is derhalve ook het gemeentelijk beleid inzake de collectieve aanvullende zorgverzekering van belang. Dit betekent dat geen bijzondere bijstand wordt verstrekt voor zover de collectieve aanvullende zorgverzekering deze kosten vergoedt.

1.10 Bijstand op grond van zeer dringende redenen (artikel 16, eerste lid Wwb)

Artikel 13 van de Wwb geeft een aantal situaties aan waarin geen recht op bijstand bestaat. Artikel 16, eerste lid, van de Wwb geeft burgemeester en wethouders de mogelijkheid in geval van zeer dringende redenen toch bijstand te verstrekken wanneer geen recht op bijstand bestaat.

In bijzondere gevallen dient, wanneer zich daartoe zeer dringende redenen voordoen, de mogelijkheid aanwezig te zijn om een persoon die geen recht op bijstand heeft, toch financieel bij te staan. Vast dient te staan dat sprake is van een acute noodsituatie en dat de behoeftige omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert op geen enkele andere wijze zijn te verhelpen, zodat het verlenen van bijstand volstrekt onvermijdelijk is.

1.11 Alleen meerkosten zijn bijzondere kosten

Alleen de meerkosten komen voor bijzondere bijstandsverlening in aanmerking. Dit betekent dat kosten, die normaal gesproken geacht worden voor rekening te komen van de belanghebbende, afgetrokken worden van de te verstrekken bijstand. Als er bijvoorbeeld bijstand wordt verstrekt voor afwijkend schoeisel, worden de normale kosten van schoenen afgetrokken van de te verlenen bijstand. In dezen wordt het budgethandboek van Nibud als leidraad gehanteerd.

1.12 Individualiseringsbeginsel (artikel 18 van de Wwb)

Uitgangspunt is dus dat bijzondere bijstand verstrekt dient te worden wanneer op grond van individuele bijzondere omstandigheden iemand noodzakelijke kosten moet maken die niet uit de algemene bijstand kunnen worden voldaan. Op deze wijze wordt recht gedaan aan het individualiseringsbeginsel ingevolge artikel 18 van de Wwb.

De individuele omstandigheden en de afstemming van de bijstand brengen ook met zich mee dat bijzondere bijstand kan worden toegekend zonder dat er sprake is van een daartoe strekkende aanvraag (ambtshalve).

Het individualiseringsbeginsel is ook van toepassing op de berekende draagkracht. Dit betekent dat de berekende draagkracht op grond van de bijzondere individuele omstandigheden hoger of lager vastgesteld kan worden. Dit ter beoordeling van burgemeester en wethouders.

1.13 Geen noodzaak op grond van wet (artikel 14 Wwb)

Kosten met betrekking tot de volgende zaken worden niet tot de noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend:

het voldoen aan alimentatieverplichtingen;

de betaling van een boete;

geleden of toegebrachte schade;

kosten van medische handelingen en verrichtingen die gerekend kunnen worden tot de ontwikkelingsgeneeskunde of wanneer zodanige medische behandelingen en verrichtingen buiten Nederland plaatsvinden.

1.14 Aanvraag bijzondere bijstand

Een aanvraag voor bijzondere bijstand moet in het algemeen worden ingediend voor het moment waarop de kosten zijn gemaakt of direct nadat de kosten zijn gemaakt. Dit is nodig om te kunnen beoordelen of de gevraagde kosten noodzakelijk zijn in de zin van de Wwb (artikel 11 Wwb). Onbetaald gebleven rekeningen, waarin achteraf bijstand wordt gevraagd, kunnen worden beschouwd als schulden waarin als regel geen bijstand wordt verleend. Voor geringe kosten, die elk afzonderlijk de drempel van € 50,-- niet te boven gaan, wordt een uitzondering gemaakt. Deze kosten kunnen nog worden ingediend tot 1 april, volgend op het kalenderjaar waarin deze kosten zijn gemaakt.

1.15 Vormen van bijzondere bijstand

Bijzondere bijstand kan in verschillende vormen worden verleend. De aanvraag wordt in beginsel in de volgende volgorde bekeken:

- borgtocht
- geldlening
- om niet

Indien besloten wordt bijstand te verlenen in de vorm van een waarborgsom, wordt de bijstand altijd in de vorm van een lening verstrekt. De belanghebbende kan de waarborgsom immers te zijner tijd terug ontvangen. Als de bijstand de gehele of gedeeltelijke aflossing van een schuldenlast betreft, wordt in principe ook een borgtocht of geldlening toegepast. In bijzondere omstandigheden kan evenwel bijstand om niet worden toegekend. In het algemeen is het zo dat bij de verlening van borgtocht of een geldlening eerst bekeken moet worden of een belanghebbende niet bij een normale kredietverlenende instelling een lening kan krijgen.

In de volgende paragrafen wordt aangegeven wanneer welke vorm van bijstandsverlening in aanmerking komt.

1.16 Langdurigheidstoeslag

Het is de gemeenten vanaf 1 januari 2004 verboden om een eigen inkomensbeleid te voeren. Dit is voorbehouden aan de rijksoverheid. In de wet is daarom vastgelegd dat de gemeente in bepaalde gevallen een langdurigheidstoeslag (LDT) moet uitbetalen. De middelen hiervoor zijn opgenomen in het budget dat de gemeente van het Rijk krijgt voor de bijstandsverstrekking.

In artikel 36 van de Wwb is vrij specifiek geregeld aan welke voorwaarden iemand moet voldoen om in aanmerking te komen voor de LDT, wanneer de toeslag moet worden uitbetaald en hoe hoog de toeslag is. Het is voor de gemeente dus niet mogelijk hierop afwijkend beleid te maken.

In artikel 35, eerste lid van de Wwb wordt aangegeven dat het recht op bijzondere bijstand bestaat voorzover de alleenstaande of het gezin niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de LDT, het vermogen en het inkomen.

Hieruit zou geconcludeerd kunnen worden dat de LDT als voorliggende voorziening op de bijzondere bijstand zou moeten worden beschouwd. In de memorie van toelichting wordt dit echter niet bekrachtigd. De LDT wordt daarom niet als voorliggende voorziening op de bijzondere bijstand beschouwd. Dit heeft ook een praktische reden: het is voor het bureau Sociale Zaken niet mogelijk om bij het verstrekken van de LDT een verantwoording te vragen over het besteden van deze middelen. Het bureau Sociale Zaken kan daarom niet controleren wat met het geld is bekostigd en kan daarom ook niet verwachten van belanghebbenden dat zij het geld uitgeven aan zaken waar op een later tijdstip bijzondere bijstand voor wordt aangevraagd.

1.17 Ziektekosten

Veelal hebben de bijzondere kosten betrekking op de noodzakelijk te treffen (para)medische voorzieningen. De gemeente heeft besloten tot invoering van een Collectieve aanvullende zorgverzekering (Cav) per 1 april 2004. Vanaf 1 januari 2006 genaamd Garant Noord pakket. Het voeren van een dergelijke vorm van aanvullende verzekering kent een aantal voordelen, waarvan de belangrijkste zijn:

- de deelnemer is voor een lagere premie beter verzekerd door uitbreiding van het pakket ExtraVerzorgd 1 en TandVerzorgd 3;
- vereenvoudigde procedure om voor vergoeding van diverse kosten in aanmerking te komen, met name doordat een aanvraag om bijzondere bijstand achterwege kan blijven.

Om de invoering van het Garant Noord pakket mogelijk te maken, is door de gemeente een contract afgesloten met Menzis zorg en inkomen. Het deelnemen aan het Garant Noord pakket is mogelijk voor de personen die een beroep doen op een Wwb-, loaw, of loaz-uitkering, alsmede minima met een inkomen tot maximaal 120% van de toepasselijke bijstandsnorm. De medische kosten, die op grond van het Garant Noord pakket worden vergoed, zijn opgenomen in het navolgende hoofdstuk.

Ten aanzien van de relatie tussen de Cav en het bepalen van recht op bijzondere bijstand zijn ministeriële richtlijnen gegeven. Deze richtlijnen zijn als volgt vastgelegd in de circulaire van 31 augustus 1999, kenmerk BZ/UK/99/51103:

A. Uitgangspunt

Een toenemend aantal gemeenten geeft door middel van categoriale voorzieningen invulling aan beleid in het kader van de bijzondere bijstand en de gemeentelijke inkomensondersteuning. Zowel voor de belanghebbenden als de gemeenten kunnen aan dergelijke voorzieningen duidelijke voordelen zijn verbonden.

Categoriale voorzieningen mogen echter geen afbreuk doen aan het uitgangspunt dat bij de verlening van bijstand de specifieke omstandigheden en mogelijkheden in het individuele geval bepalend zijn. Dat geldt ook ten aanzien van collectieve aanvullende zorgverzekeringen (hierna: Cav).

B. Collectieve aanvullende verzekering als voorliggende voorziening

Om in het kader van de bijzondere bijstand van een voorliggende voorziening te kunnen spreken (artikel 15 Wwb), is vereist dat de belanghebbende daar daadwerkelijk een beroep op moet kunnen doen. Dit impliceert dat de Cav:

1. een voorliggende voorziening is als de belanghebbende daarbij aangesloten is en de kosten waarvoor vergoeding wordt aangevraagd onder het vergoedingenpakket van de Cav vallen; en
2. géén voorliggende voorziening is als de belanghebbende daarbij niet is aangesloten of de Cav de kosten niet dekt.

Uit dit laatste volgt dat aan belanghebbenden die niet zijn aangesloten bij een Cav, of die medische kosten hebben die niet gedekt worden door de Cav, geen bijzondere bijstand geweigerd kan worden op grond van de aanwezigheid van een voorliggende voorziening.

C. Collectieve aanvullende verzekering en het betoonde besef van verantwoordelijkheid

Als de belanghebbende niet is aangesloten bij de Cav of de Cav onvoldoende dekking biedt, kan dat een rol spelen bij de beoordeling van het besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan (artikel 18 WWB).

Hierbij zijn de navolgende situaties te onderscheiden.

1. De belanghebbende wil wel aangesloten worden bij de Cav, maar is reeds verzekerd bij een ander ziekenfonds** en moet op grond van de geldende regels wachten tot 1 januari van het volgende jaar alvorens te kunnen overstappen naar de Cav. In een dergelijke situatie is geen sprake van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.
2. De belanghebbende is in het geheel niet aangesloten bij een aanvullende ziekenfondsverzekering**. Of hier sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid en welke gevolgen dit moet hebben voor de verlening van bijzondere bijstand, is ter beoordeling aan burgemeester en wethouders. Zij houden hierbij rekening met de ernst van de gedraging, de mate waarin de gedraging de belanghebbende verweten kan worden en de omstandigheden waarin hij verkeert. Van een weigering wordt afgezien indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt. Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kunnen burgemeester en wethouders besluiten af te zien van een weigering.
3. De belanghebbende is aangesloten bij een andere aanvullende ziekenfondsverzekering** dan de Cav. In deze situatie geldt in beginsel wat onder 2. is gesteld. Bij de beoordeling dienen de volgende elementen betrokken te worden:
 - de Ziekenfondswet** kent een vrijheid van ziekenfondskeuze**. Deze vrijheid wordt beperkt wanneer de belanghebbende verplicht wordt om zich aan te sluiten bij het ziekenfonds** waarmee de Cav is afgesloten omdat hij anders het recht op bijzondere bijstand voor bepaalde medische kosten verliest;
 - de aanvullende verzekeringspakketten verschillen onderling sterk in dekking, prijs en overige polisvoorwaarden. Het is niet ondenkbaar dat de belanghebbende

daarom voor een andere verzekering dan de Cav heeft gekozen. Ook is denkbaar dat de belanghebbende onvoldoende bekend is met de mogelijkheden van de Cav.

In de regel zullen deze elementen tot de conclusie leiden dat er geen sprake is van tekortschietend besef, tenzij op grond van een individuele toets een andere conclusie te rechtvaardigen is.

D. Collectieve aanvullende verzekeringen en categoriale verlening van bijzondere bijstand
De Cav gaat in de regel gepaard met een premiereductie die (gedeeltelijk) voor rekening komt van de gemeente. Als die premiereductie wordt verstrekt in de vorm van categoriale bijstand, hebben ook groepen die een ander inkomen hebben dan algemene bijstand, maar dat qua hoogte daaraan gelijk is, aanspraak op bijzondere bijstand. Ook als de financiering van de Cav plaatsvindt buiten het kader van de bijzondere bijstand dienen op grond van de circulaire 6 juni 1996 (BZ/UK/96/2613), alle huishoudens met een minimuminkomen voor de voorziening in aanmerking komen.

** Bovenvermelde tekst is letterlijk overgenomen. Termen als 'ziekenfonds' zijn achterhaald. Dit neemt niet weg dat het principe als weergegeven ook per 1 januari 2006 opgaat.

Aanvullend beleid op de richtlijnen van het Ministerie

De hiervoor weergegeven richtlijnen uit de circulaire van 31 augustus 1999 worden in de gemeente Grootegast nageleefd.

Voor de verstrekking van bijzondere bijstand worden dezelfde maximum bedragen gehanteerd zoals die gelden voor de Cav (het Garant Noord pakket).

De Cav (het Garant Noord pakket) is in beginsel toereikend en passend: Indien medische kosten in aanmerking komen voor vergoeding op grond van het Garant Noord pakket, doch de kosten zijn hoger dan de maximale vergoeding, dan wordt voor de hogere kosten geen aanvullende bijstand verleend.

§ 2. Collectieve aanvullende zorgverzekering (Garant Noord pakket)

Kostensoorten die onder de werking van de Cav (het Garant Noord pakket) vallen

De volgende medische kosten vallen onder de werking van het Garant Noord pakket:

- Brillen en contactlenzen;
- Orthodontie;
- Eerstelijns psychologie;
- Bevalling en kraamzorg;
- Orthopedische steunzolen;
- Thuiszorg;
- Kronen;
- Volledige tandheelkundige protheses;
- Hulpmiddelen (eigen bijdrage);
- Psychotherapie (eigen bijdrage).

De Cav als voorliggende voorziening

Indien de belanghebbende is aangesloten bij de Cav en kosten heeft die onder het vergoedingenpakket van het Garant Noord pakket vallen, bestaat er geen recht op bijzondere bijstand in deze kosten, aangezien het Garant Noord pakket dan als de voorliggende voorziening dient te worden aangemerkt (artikel 15 van de Wwb).

Medische kosten die niet volledig door de Cav worden gedekt

Indien medische kosten in aanmerking komen voor vergoeding op grond van het Garant Noord pakket, doch de kosten zijn hoger dan de maximale vergoeding, dan wordt voor de aanvullende kosten geen bijzondere bijstand verleend.

Geen aanvullende-/tandartsverzekering en Cav

In de situatie waarin belanghebbende geen aanvullende verzekering en tandartsverzekering heeft afgesloten en niet deelneemt aan het Garant Noord pakket én bijzondere bijstand vraagt in medische kosten die onder het vergoedingenpakket van deze verzekeringen vallen, dient altijd de reden te worden vastgesteld waarom de belanghebbende deze verzekering(en) niet heeft afgesloten. Aan de hand hiervan dient te worden beoordeeld of belanghebbende hiermee blijk heeft gegeven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan (artikel 18 van de Wwb). De ministeriële richtlijnen, zoals verwoord in de circulaire van 31 augustus 1999 (zie paragraaf 1.17), gelden hier als uitgangspunt.

Doelgroep

Indien men bij Menzis zorg en inkomen verzekerd is en aldaar een aanvullende (ExtraVerzorgd 1) en een Tandartsverzekering (TandVerzorgd 3) heeft afgesloten, aan de eisen van de inkomensgrens (maximaal 110% van de toepasselijke bijstandsnorm) en vermogensgrens voldoet, behoort men tot de doelgroep voor de Cav.

§ 3. Brilkosten/contactlenzen

Algemeen

De kosten van een standaardmontuur en standaardglazen (evt. In bifocale uitvoering), danwel contactlenzen behoren tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan.

Voorliggende voorzieningen

Zorgverzekeringswet incl. aanvullende verzekering. De eventuele bijdragen worden van de kosten afgetrokken.

Indicatiestelling

De kosten kunnen pas als noodzakelijk worden aangemerkt als er bij de aanvraag voor een brilkostenvergoeding/contactlenzen een gespecificeerde nota van een opticien wordt overgelegd.

Hoogte vergoeding, gebruiksduur

De hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand bedraagt maximaal de vergoeding die wordt verleend op grond van het Garant Noord pakket. Ook ten aanzien van de gebruiksduur is aansluiting gezocht met het Garant Noord pakket. Het verlenen van bijzondere bijstand in de kosten van aanschaf van een bril/contactlenzen is eens per twee kalenderjaren mogelijk. Uitzondering hierop vormt het tussentijds wijzigen van de sterkte van de glazen (dit kan zich bijv. voordoen bij diabetici). Alleen de kosten van de glazen komen dan voor bijzondere bijstand in aanmerking.

Vergoeding bijzondere bril/contactlenzen

Bijzondere glazen of contactlenzen (inclusief vloeistof) kunnen alleen voor volledige vergoeding in aanmerking komen, wanneer deze zijn voorgeschreven door een oogarts.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 4. Dieetkosten

Algemeen

Dieetkosten behoren, voorzover de kosten van het normale voedingspakket worden overschreden, tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan mits het volgen van een dieet medisch noodzakelijk is.

Voorliggende voorzieningen

Er zijn twee soorten dieetkosten, te weten kosten voor dieetpreparaten en kosten voor dieetproducten.

Dieetpreparaten zijn preparaten die ten opzichte van normale voeding zowel een gewijzigde chemische samenstelling als een gewijzigde fysische vorm hebben. Er bestaat alleen aanspraak in geval van een ernstige slikstoornis, passagestoornis, voedselallergie of stofwisselingsstoornis. Deze preparaten worden door de AWBZ vergoed.

Dieetproducten zijn alleen wat betreft chemische samenstelling gewijzigd (bijvoorbeeld een zoutarm dieet). De meerkosten van dieetproducten ten opzichte van een normaal eetpatroon worden vergoed via de bijzondere bijstand.

Indicatiestelling

Voor de bepaling van de medische noodzaak van dieetproducten is een medisch attest vereist van Argonaut. In het attest worden de eventuele meerkosten op jaarbasis aangegeven.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 5. Kosten alternatieve geneeswijzen

Algemeen

De kosten van alternatieve geneeswijzen behoren in het algemeen niet tot de noodzakelijke kosten van het bestaan. Een uitzondering hierop vormen alternatieve geneeswijzen, waarvan de kosten gedeeltelijk door de aanvullende verzekering (AV1) worden vergoed. Wanneer vanuit de aanvullende verzekering geen vergoeding meer wordt gegeven omdat de maximumvergoeding op jaarbasis is bereikt sluit de bijstandsverlening hierbij aan.

Voorliggende voorzieningen

Zorgverzekeringswet en aanvullende verzekering.

Indicatiestelling

Heeft men nagelaten zich aanvullend te verzekeren, dan bepalen de individuele omstandigheden of en zo ja hoeveel de hoogte van de eventuele bijstand bedraagt (artikel 18 Wwb). Voor de bepaling van de medische noodzaak is een medisch attest vereist van Argonaut. In het attest wordt aangegeven of belanghebbende aangewezen is op alternatieve geneeswijze(n). De bijzondere bijstand beperkt zich tot de maximumvergoeding op jaarbasis van de aanvullende verzekering (AV1).

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 6. Kosten van tandheelkundige hulp

Algemeen

Voor tandheelkundige voorzieningen dient belanghebbende een tandartsverzekering (TV3) af te sluiten. Indien de aanvrager deelneemt aan de het Garant Noord pakket, betekent dit automatisch dat, naast de deelname aan het gemeentelijk pakket, een TV3-verzekering is afgesloten bij Menzis zorg en inkomen. Zie hiertoe de door Menzis zorg en inkomen gestelde voorwaarden tot deelname aan het Garant Noord pakket.

Voorliggende voorzieningen

Zorgverzekeringswet inclusief een tandartsverzekering. Het Garant Noord pakket geldt tevens als een voorliggende voorziening

Van iedere belanghebbende wordt verwacht dat hij zich tegen tandheelkundige kosten bijverzekert. Laat men na zich tegen tandheelkundige hulp te verzekeren, dan is bijstandsverlening in principe niet mogelijk wegens tekortschietend betoond besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Van elke belanghebbende wordt verwacht dat hij zich aanvullend verzekert. Wanneer dit wordt nagelaten, wordt in beginsel geen bijzondere bijstand verstrekt wegens het ongebruikt laten van een voorliggende voorziening.

Indicatiestelling

Indien door de ziektekostenverzekeraar reeds een vergoeding wordt verleend, is daarmee de noodzaak van de treffen voorziening vastgesteld.

Orthodontie

Deze kosten vallen specifiek onder de werkingssfeer van het Garant Noord pakket. De hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand is afgestemd op de hiervoor te verlenen vergoedingen ingevolge het Garant Noord pakket.

Saneringskosten

Deze kosten worden in beginsel niet tot de noodzakelijke bestaanskosten gerekend. Een uitzondering zou bijvoorbeeld gemaakt kunnen worden voor ex-verslaafden, die in het kader van een resocialisatieproces als onderdeel van hun hulpverleningsplan deze kosten moeten maken.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 7. Extra stookkosten

Algemeen

De kosten van extra energieverbruik behoren tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan, indien de medische noodzaak van deze kosten is aangetoond.

Indicatiestelling

De medische noodzaak van de meerkosten wordt middels een medisch advies van Argonaut vastgesteld.

Hoogte van de bijstand

De hoogte van de uitkering wordt bepaald door het energieverbruik te vergelijken met het gemiddelde energieverbruik van woningen in dezelfde staat. De gegevens kunnen worden verkregen bij het energiebedrijf.

Procedure

De definitieve vaststelling van het bijstandsbedrag geschiedt aan de hand van de eindafrekening. Bij aanzienlijk structureel meerverbruik is periodieke bijstandsverlening in de kosten van de voorschotnota's mogelijk.

De periodieke bijstand wordt voor de duur van één jaar verstrekt. In de beschikking wordt vermeld dat de periodieke bijstand een voorwaardelijk karakter draagt, totdat de volgende eindafrekening is ontvangen.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 8. Bevallingskosten en kosten van kraamhulp

Algemeen

Eigen bijdragen in de bevallingskosten en in de kosten van kraamzorg behoren tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan.

De hoogte van de te verlenen bijstand is afgestemd op de hiervoor te verlenen vergoedingen ingevolge de Cav. Indien de kosten hoger zijn dan de maximaal mogelijke vergoeding op grond van het Garant Noord pakket, wordt in beginsel geen bijzondere bijstand verleend in deze meerkosten.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 9. Kosten van psychotherapie

Algemeen

De kosten van psychotherapeutische behandelingen die onder de werking van de Cav vallen, dienen als noodzakelijke kosten te worden aangemerkt.

Kosten van psychotherapeutische behandelingen, die niet door de voorliggende voorzieningen (inclusief AV1) worden gedekt, worden in het algemeen niet tot de noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend.

Voorliggende voorzieningen

Zorgverzekeringswet (Zvw), (AV1), AWBZ, Cav.

Uitzonderingen

Op de hoofdregel bestaan een aantal uitzonderingen. Psychotherapie, gevolgd bij een niet-erkende psychotherapeut/instelling, kan voor vergoeding in aanmerking komen, indien: de hulp deel uitmaakt van een door een medisch specialist (psychiater of neuroloog) vastgesteld hulpverleningsplan (bij verwijzing enkel via de huisarts is de noodzaak niet vastgesteld); het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (Cggz, voorheen RIAGG) van oordeel is, dat de hulp noodzakelijk is, doch zelf niet of niet tijdig in staat is deze ter hand te nemen.

Hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand

De hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand is afgestemd op de hiervoor te verlenen vergoedingen ingevolge de Cav. Indien de kosten van de te volgen behandelingen hoger zijn dan de maximaal mogelijke vergoeding op grond van de Cav, bestaat voor de meerkosten in beginsel geen recht op bijzondere bijstand.

Indicatiestelling

In situaties waar bijstand mogelijk is (eigen bijdrage ingevolge de AWBZ of AV1,) heeft geen medisch attest te worden gevraagd.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 10. Kleding, schoeisel en beddengoed

Algemeen

Kosten van aanschaf, vervanging, reiniging en onderhoud van kleding, beddengoed en schoeisel behoren in beginsel tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Er zijn echter situaties denkbaar dat hiervoor extra kosten moeten worden gemaakt en deze kosten voor de betrokkene bijzonder maken.

De hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand voor orthopedische steunzolen is afgestemd op de hiervoor te verlenen vergoedingen ingevolge de Cav. Indien de kosten hoger zijn dan de maximaal mogelijke vergoeding op grond van de Cav, wordt in beginsel geen bijzondere bijstand verleend in deze meerkosten.

Voorliggende voorziening

Via de AWBZ en de aanvullende verzekering, Cav is vaak een vergoeding mogelijk.

Indicatie

Voor het vaststellen van de extra kosten wordt een medisch attest bij Argonaut gevraagd. De sociale noodzaak dient door het bureau Sociale Zaken te worden bepaald aan de hand van de individuele omstandigheden.

Vervanging garderobe

De normale aanschaf/vervanging van kleding behoort tot de algemeen noodzakelijke kosten van bijstand. Dit geldt voor zowel confectie- als maatkleding. Een afwijkende lichaamsbouw (bijv. dwerggroei) is op zich geen aanleiding voor bijstandsverlening.

Bijzondere omstandigheden die aanleiding geven tot plotselinge vervanging van een garderobe kunnen dat wel zijn, bijvoorbeeld wanneer betrokkene vanwege ziekte/gebrek een andere garderobe aan moet schaffen vanwege een plotseling sterk gewijzigde lichaamsomvang.

Wanneer het gewichtsverlies deel uitmaakt van een al dan niet op medisch advies gevolgd dieet, is er geen sprake van bijzondere omstandigheden. Dit geldt ook voor transseksualiteit. De wijziging van de garderobe vindt in deze gevallen immers geleidelijk plaats.

Extra schoenen

Wanneer betrokkene als gevolg van het hebben van twee ongelijke voeten genoodzaakt is in plaats van één paar schoenen steeds twee paar met verschillende maten aan te schaffen, is bijstandsverlening op zijn plaats. Een medisch attest is noodzakelijk.

Kledingslijtage en bewassingkosten

In verband met ziekte of een handicap kan er sprake zijn van overmatige kledingslijtage en/of extra kosten voor het wassen van kleding. Indien deze kosten medisch noodzakelijk zijn dan kan hiervoor bijzondere bijstand worden verleend. In het Argonaut-advies zullen de meerkosten worden vermeld.

Orthopedisch schoeisel

Omdat er sprake is van een eigen bijdrage regeling, staat de medische noodzaak vast en is een Argonaut-advies niet vereist.

Hoogte van de bijstand

De hoogte van de bijstand wordt bepaald door de noodzaak en bijzondere omstandigheden.

Indien bij vervanging en de aanschaf van een extra paar orthopedische schoenen de eigen bijdrage ontoereikend is, wordt de hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand afgestemd op de meerkosten ten opzichte van een paar gewone schoenen. Dit verschil dient te worden berekend aan de hand van de informatie van de het budgethandboek van het Nibud.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 11. Kosten rechtshulp, griffierechten en bewindvoering

Algemeen

Voor het verkrijgen van rechtsbijstand is men veelal een eigen bijdrage verschuldigd. Belanghebbenden die een beroep moeten doen op rechtsbijstand en voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan zijn aangewezen op bijstand van de gemeente kunnen voor de volgende procedures in aanmerking komen voor bijzondere bijstand:

Aanvechten ontslag;
Aanvechten weigering voorliggende voorziening;
Echtscheiding/boedelscheiding;
Het vorderen van partner- en/of kinderalimentatie;
Naleving ouderlijke zorgplicht.

In bovenvermelde situaties wordt de eigen bijdrage in de kosten van rechtsbijstand en de bijkomende griffierechten tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend. Bijstandsverlening is mogelijk.

Kosten van rechtshulp waarvoor bijstand is verleend en die vervolgens via de gerechtelijke procedure aan de belanghebbende worden vergoed, dienen aan de gemeente te worden terugbetaald.

Voorliggende voorziening

Wet op de rechtsbijstand (Wrb); Wet tarieven burgerlijke zaken voor de in-debetstelling; Rechtsbijstandsverzekering.

Uitsluiting

De volgende kosten komen in beginsel niet in aanmerking voor bijzondere bijstand:

- Vertaalkosten. Advocaten kunnen kosteloos gebruik maken van een gesubsidieerde tolkencentrum;
- De kosten gemaakt in de bezwaarfase anders dan de eigen bijdrage op grond van de Wrb;
- Niet noodzakelijke kosten van rechtsbijstand als belanghebbende ook gebruik had kunnen maken van gratis advies van een Bureau Rechtshulp (CRvB 02-03-2004, nr. 02/5760 NABW);
- Ingeval de Raad voor de rechtsbijstand de procedure niet noodzakelijk acht. Het gaat immers niet aan om bijstand te verlenen voor kosten welke in de voorliggende voorziening nadrukkelijk als niet noodzakelijk zijn aangemerkt.

Bewindvoering

De bewindvoerder/GKB zal voor de werkzaamheden een vergoeding in rekening brengen. Voor het vaststellen van de vergoeding is de bewindvoerder gebonden aan landelijk vastgestelde tarieven. Rekening houdende met deze tarieven komen deze kosten in beginsel voor bijstandsverlening in aanmerking.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 12. Kosten van een babyuitzet

Algemeen

De kosten van een babyuitzet worden tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend, die men geacht wordt uit het eigen inkomen te voldoen door middel van reservering vooraf dan wel achteraf (lening). Bijstandsverlening in deze kosten is daarom in beginsel niet mogelijk.

Bijzondere omstandigheden (artikel 35 Wwb)

Op grond van bijzondere omstandigheden kan van bovengenoemde hoofdregel worden afgeweken, waardoor de te verstrekken bijstand bijzonder wordt. Een bijzondere omstandigheid is het langdurig ontbreken van reserveringsruimte in het inkomen, vanwege in het verleden (voor de zwangerschap) afgesloten geldleningen voor andere noodzakelijke uitgaven.

Vorm bijstand

Een babyuitzet wordt tot de duurzame gebruiksgoederen gerekend. Daarom wordt bijstand voor deze kosten in beginsel in de vorm van borgstelling of als geldlening verstrekt.

Hoogte bijstand

Richtprijzen voor babyartikelen zijn te vinden in het budgethandboek Nibud. Bij de bepaling van de hoogte van de bijstand dient rekening te worden gehouden met een reserveringstermijn gedurende de zwangerschap.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 13. Overbruggingsuitkeringen

Algemeen (artikel 18 en 35 Wwb)

Op grond van het individualiseringsbeginsel is een afwijking van de in de Wwb genoemde normbedragen toegestaan. Dit gebeurt op grond van individueel bepaalde bijzondere omstandigheden, waardoor de bijstand bijzondere bijstand is. Een voorbeeld van een dergelijke afwijking is de overbruggingsuitkering.

Aan de toekenning van een overbruggingsuitkering gaat altijd een afzonderlijke aanvraag vooraf.

De geldlening als voorschot (artikel 52 Wwb) in het geval dat het recht op uitkering nog niet definitief kan worden vastgesteld, is geen overbruggingsuitkering in de zin van deze paragraaf, evenmin als de bijstandsuitkering die in afwachting van de beslissing van een ander uitkeringsorgaan wordt verstrekt.

Terugval in het inkomen

Er wordt een overbruggingsuitkering verstrekt wanneer er sprake is van een onvoorzienbare en ernstige terugval in het inkomen. In het algemeen worden 'normale' overgangen van loon naar uitkering en van uitkering naar uitkering niet als een zodanige terugval aangemerkt. Wanneer bij aanvang van de uitkering belanghebbende onvoldoende middelen bezit om de eerste maand in eigen levensonderhoud te voorzien, kan een overbruggingsuitkering worden verstrekt.

Deze overbruggingsuitkering is de maandnorm exclusief vakantietoeslag, minus alle middelen en reeds betaalde lasten over de in aanmerking te nemen periode.

Indien belanghebbende op korte termijn mogelijk over voldoende middelen kan beschikken om over de betreffende periode in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien, wordt de overbruggingsuitkering verleend in de vorm van een geldlening op grond van artikel 48, tweede lid, Wwb.

Wanneer een overbruggingsuitkering is verstrekt en naderhand binnen een periode van zes maanden de relatie met de ex-partner wordt hersteld, of de uitkering om een andere reden wordt beëindigd, kan de overbruggingsuitkering worden teruggevorderd of verrekend met een nog te verstrekken uitkering.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 en de artikelen 18, 35 en 48 Wwb.

§ 14. Verhuiskosten

Algemeen

De kosten van een medisch of sociaal geïndiceerde verhuizing behoren in beginsel tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan waarvoor, behoudens bijzondere omstandigheden, geen afzonderlijke bijstand wordt verstrekt. Men wordt geacht voor dergelijke kosten te reserveren dan wel een betalingsregeling te treffen. Wanneer er sprake is van bijzonder omstandigheden, kan bijstand worden verleend. De te verlenen bijstand krijgt daardoor het karakter van bijzondere bijstand.

Voorliggende voorzieningen

Met betrekking tot medisch geïndiceerde verhuizingen geldt de Wet voorzieningen gehandicapten als voorliggende voorziening.

Noodzakelijke verhuizing

Indien er sprake is van een noodzakelijke verhuizing en er onvoldoende reserveringsmogelijkheden zijn geweest, wordt bijzonder bijstand in deze kosten verstrekt. Van een noodzakelijke verhuizing is sprake indien daaraan een medische of sociale indicatie ten grondslag ligt.

Om niet

Bijzondere bijstand in de verhuiskosten wordt om niet verstrekt en moet worden aangevraagd in de gemeente van vertrek. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de aanwezige draagkracht. De noodzakelijke kosten die rechtstreeks verband houden met de verhuizing (zoals het huren van een transportauto) kunnen worden vergoed.

Verhuizing uit woning boven huursubsidiegrens

Wanneer betrokkene verhuist van een woning boven het maximum van de huurtoeslaggrens naar een woning die voor huurtoeslag in aanmerking komt, wordt de bijstand om niet verstrekt.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 15. Kosten van maaltijdvoorziening

Algemeen

In de gemeente is sprake van gesubsidieerde maaltijdvoorziening bedoeld voor personen die door ziekte en/of andere omstandigheden niet meer voor zichzelf kunnen koken.

Door gebruik te maken van deze maaltijdvoorziening kunnen deze mensen veelal langer zelfstandig blijven wonen.

Indicatiestelling

Op basis van de door de maaltijdvoorziening afgegeven indicatie kan bijzondere bijstand worden verleend voor de extra kosten van de warme maaltijdvoorziening.

Hoogte bijstand

Uitgangspunt voor de kosten van een warme maaltijd vormt het door het NIBUD gehanteerde referentievoedingsbedrag per warme maaltijd. De extra kosten worden berekend door op de aan cliënt in rekening gebrachte kosten per maaltijd het bedrag van de referentievoeding per maaltijd in mindering te brengen.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 16. Telefoonkosten

Algemeen

Het hebben van een telefoon wordt als algemeen gebruikelijk gezien. Abonnementskosten behoren dan ook tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, waarvoor geen bijstand wordt gegeven. Dit geldt ook voor de aanschaf- en aansluitkosten.

Gesprekskosten

Er wordt bijzondere bijstand verstrekt voor gesprekskosten in de volgende situaties:

- de op zichzelf aangewezen gehandicapte heeft de telefoon nodig om zich zelfstandig te kunnen handhaven;
- voor de zeer ernstige gehandicapte, waarbij de telefoon het enige communicatiemiddel is.

Bij eventuele bijzondere bijstand gaat het om de individuele omstandigheden. Er wordt dan ook alleen bijzonder bijstand voor het meerdere verstrekt voorzover de extra gesprekskosten meer bedragen dan de gemiddelde kosten. Indien het noodzakelijk wordt geacht om bijzondere bijstand te verlenen voor deze kosten geldt het budgethandboek van het Nibud als uitgangspunt. De meerkosten worden gemaximaliseerd tot 50% van de toepasselijke gemiddelde telefoonbestedingen.

Procedure

Beoordeling wordt uitgevoerd door de bijstandsconsulent. Indien de situatie niet voldoende duidelijk is wordt een medisch advies bij Argonaut gevraagd.

Teksttelefoon

Waar in de tekst gesproken wordt over “telefoon” kan ook “teksttelefoon” gelezen worden.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 17. Begrafenis- of crematiekosten

Algemeen

De noodzakelijk te achten kosten van lijkbezorging behoren voor de overledene tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. De kosten dienen bestreden te worden uit de voorliggende voorzieningen.

Wanneer de kosten van lijkbezorging hieruit niet bestreden kunnen worden, komen deze kosten voor rekening van degene die opdracht geeft tot begrafenis/crematie. In de regel behoren de kosten van een standaardbegrafenis of crematie voor de nabestaanden tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan. Dit geldt ook voor degenen die opgenomen zijn in een verzorgingshuis.

Voorliggende voorzieningen

Begrafenis- of crematiekostenverzekering, nalatenschap, overlijdensuitkering krachtens een sociale zekerheidswet (inclusief Wwb).

Bijstand aan de nabestaanden

In beginsel dienen de nabestaanden (bijv. echtgenote, ouders, meerderjarige kinderen) de kosten van lijkbezorging van de overledene voor hun rekening te nemen. Ontbreken hiervoor de middelen dan kan ieder voor zijn eigen evenredige aandeel bijzondere bijstand aanvragen. Hierbij wordt rekening gehouden met de vermogenssituatie/draagkracht.

Wet op de lijkbezorging

Wanneer er geen nabestaanden zijn of wanneer deze weigeren de begrafenis of crematie te verzorgen, dan is op grond van de Wet op de lijkbezorging de gemeente verplicht te zorgen voor de lijkbezorging. Deze wet wordt uitgevoerd door de afdeling Burgerzaken.

Als de Wet op de lijkbezorging reeds is toegepast, dan is bijstand voor deze kosten niet meer mogelijk. Er is dan reeds in de kosten voorzien. De Wet op de lijkbezorging kent zelf de mogelijkheid om het bedrag op de nabestaanden te verhalen.

Standaardkosten lijkbezorging

De kosten van een standaardbegrafenis of crematie dienen sober te zijn. Voor een indicatie kan worden aangesloten bij het budgethandboek van het Nibud.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Artikel 45 van de Wwb en artikel 9 en 22 van de Wet op de lijkbezorging.

§ 18. Kosten deelname maatschappelijke verkeer

Algemeen

De kosten deelname maatschappelijke verkeer behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, waar een betrokkene in beginsel zelf in dient te voorzien. Door medische beperkingen kan een sociaal isolement veroorzaakt worden, waarbij de kosten om dit te voorkomen niet uit het beschikbare inkomen kunnen worden voldaan.

In bepaalde gevallen is bijzondere bijstand mogelijk waar het gaat om kosten deelname maatschappelijk verkeer en voorkoming van sociaal isolement.

Voorliggende voorzieningen

Er zijn een aantal voorliggende voorzieningen;

- a. vervoers- en woonvoorzieningen (WVG);
- b. leef- en werkvoorzieningen bijvoorbeeld:
 - geleidehonden voor blinden (inclusief vergoeding voor voeding/verzorging);
 - vergoeding voor doventolken;
- c. voorzieningen voor in het buitenland woonachtige personen in combinatie met werkvoorzieningen;
- d. zorgvoorzieningen en hulpmiddelen (AWBZ).

Eigen bijdrage deeltaxi

De eigen bijdrage die de gehandicapte betaalt voor de ritten per taxi in het kader van de WVG, komt overeen met het tarief zoals dit gebruikelijk is in het openbaar vervoer.

Aangezien dit algemeen noodzakelijke kosten betreffen, dienen ze voldaan te worden uit het inkomen. In principe is bijzondere bijstand hiervoor niet mogelijk.

Vervoerskosten in verband met geneeskundige behandeling

Voor kosten van vervoer in verband met een geneeskundige behandeling kan men bij de zorgverzekeraar terecht. De eigen bijdrage geldt als extra bestaanskosten waarvoor bijzondere bijstand mogelijk is.

Reiskosten i.v.m. ziekenbezoek

Reiskosten t.b.v. bezoek aan naaste familieleden (partner/kinderen) die in het ziekenhuis dan wel andere verpleeginrichting verblijven behoren tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan. Via een aanvullende verzekering bij de zorgverzekeraar is in een aantal gevallen een vergoeding mogelijk voor reiskosten i.v.m. het bezoek aan naaste familieleden in het ziekenhuis. Deze mogelijkheid dient eerst te worden onderzocht alvorens tot bijstandsverlening kan worden overgegaan. Omdat de vergoeding van de aanvullende verzekering uitgaat van een eigen bijdrage en een maximale vergoeding kan in aanvulling op deze regeling bijstand worden verleend. Indien de klant niet aanvullend verzekerd is, dan dient van geval tot geval bekeken te worden of en zo ja hoeveel bijstand er verleend kan worden.

De bijstand is gelijk aan de kosten voor het openbaar vervoer. Met betrekking tot de bijstandsverlening

in relatie tot de frequentie van het bezoek wordt de volgende leidraad aangehouden:

- Partnerbezoek : 3 maal per week;
- Bezoek kind tot 12 jaar : 7 maal per week;
- Bezoek kind van 12 tot 18 jaar : 5 maal per week;
- Bezoek kind vanaf 18 jaar : 3 maal per week;

Reiskosten bezoek gedetineerden

Voor deze kosten gemaakt door gezinsleden kan bijzondere bijstand worden verleend. Er kan op basis van een bezoekfrequentie van twee keer per maand van naaste familieleden (partner, kind en ouders) bijstand worden verleend. De noodzaak van meer bezoeken per maand moet door middel van schriftelijke verklaringen van de reclassering/inrichting worden gemotiveerd.

Thuiswonende ouderen met dagverzorging

Aan zelfstandig wonende ouderen die overdag deelnemen aan binnen een verzorgingshuis georganiseerde activiteiten kan bijstand worden verleend in een deel van deze kosten. Deze "verzorging" heeft een sociale indicatie die niet door het bureau Sociale Zaken nader hoeft te worden vastgesteld. Hierbij zij opgemerkt dat een vergoeding vanuit de WVG als voorliggende voorziening moet worden aangemerkt.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 19. Bijzondere verwervingskosten

Algemeen

Kosten in verband met het verwerven van inkomsten uit arbeid, waaronder begrepen reiskosten, behoren in beginsel tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten die uit de bijstandsnorm of een daarmee vergelijkbaar inkomen bekostigd dienen te worden.

Afzonderlijke bijzondere bijstandsverlening in bovenmatige verwervingskosten is slechts mogelijk wanneer in een individuele situatie ten gevolge van bijzondere omstandigheden de werkelijke vervoerskosten in verband met het verwerven van inkomsten uit arbeid de gebruikelijke vervoerskosten te boven gaan.

In het kader van de bijzondere bijstandsverlening worden de reiskosten in verband met het verwerven van (parttime) inkomsten uit dienstbetrekking door ons als bijzonder aangemerkt voorzover geen aanspraak op een reiskostenvergoeding van de werkgever bestaat.

De vervoerskosten in drie zones (vier strippen enkele reis) van het openbaar vervoer kunnen als normale verwervingskosten worden aangemerkt. Indien de reisafstand woon-werkverkeer meer dan drie zones van het openbaar vervoer bedraagt, wordt dit als bijzondere verwervingskosten aangemerkt en kan bijzondere bijstand worden verstrekt voor het verschil tussen het aantal strippen minus 4 per enkele reis.

Voorliggende voorziening

De reïntegratieverordening en het daarbij behorende reïntegratieplan kunnen in dit verband als voorliggende voorziening worden aangemerkt.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 20. Garantietoeslag voormalig éénoudergezin

Tijdelijke overbruggingstoeslag voormalig alleenstaande ouder

Wanneer het jongste kind van een alleenstaande ouder meerderjarig wordt (18 jaar), wordt de bijstandsnorm alleenstaande ouder gewijzigd in de bijstandsnorm voor een alleenstaande. In dat geval kan in individuele gevallen en situaties een toeslag worden verstrekt om de terugval in het inkomen te beperken. Het recht op deze toeslag blijft dan gehandhaafd voor zolang de gezinssituatie niet wijzigt en de som van de inkomens van de alleenstaande en het kind lager is dan het normbedrag voor een echtpaar.

Hoogte

De toeslag voormalig alleenstaande ouder vult de gezamenlijke inkomsten van ouder en kind aan tot maximaal de basisnorm (= norm gehuwden). Als de gezamenlijke inkomsten van de ouder en het betreffende kind boven de basisnorm uitkomen, vervalt het recht op de toeslag voormalig alleenstaande ouder.

Vakantiewerk

Niet als inkomen van het kind tot 21 jaar worden aangemerkt inkomsten uitsluitend uit vakantiewerk voor zover de periode van vakantiewerk een maximum van acht weken niet overschrijdt. De draagkracht is voor het overige 100%.

Duur

De toeslag voormalig alleenstaande ouder wordt in principe voor de duur van maximaal zes maanden verstrekt. De toeslag gaat in op het moment dat de norm voor alleenstaande ouder wordt omgezet in de norm voor een alleenstaande. In uitzonderlijke schrijnende situaties kan de termijn van zes maanden nog eenmaal met zes maanden worden verlengd.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 21. Toeslagen voor jongeren 18 tot 21 jaar in een inrichting / alleenstaande ouders

Algemeen (artikel 23 Wwb)

De normen bij verblijf in een inrichting voor de alleenstaande, de alleenstaande ouder en de partner(s) van de gezamenlijke huishouding wordt als algemene bijstand uitgekeerd voorzover de belanghebbende 21 jaar of ouder is. Daarnaast kunnen er kosten moeten worden gemaakt voor bijvoorbeeld het aanhouden van de woning. Deze kosten worden vergoed via de bijzonder bijstand.

Bijstand voor jongeren van 18 tot 21 jaar in een inrichting (artikel 13, tweede lid Wwb)

Jongeren van 18 tot 21 jaar hebben geen recht op algemene bijstand voor verblijf in een inrichting. In het algemeen zal van de ouders een bijdrage in de kosten van hun verblijf in de inrichting worden gevraagd. Als in verband met bijzondere omstandigheden de ouders niet of niet volledig kunnen bijdragen in de eventueel te maken kosten, kan hiervoor bijzondere bijstand worden verstrekt. Dit geldt zowel voor de persoonlijke uitgaven als voor andere noodzakelijke kosten. Rekening moet worden gehouden met het feit dat ouders in deze situatie onderhoudsplichtig zijn. Als aanvullende bijzondere bijstand wordt verleend omdat de jongere niet in staat is de ouderlijke onderhoudsplicht te effectueren, hebben burgemeester en wethouders de bevoegdheid deze op de ouders te verhalen.

Hoogte van de bijstand (artikel 23 Wwb)

De hoogte van de eventueel te verstrekken norm voor 18 tot 21 jarigen is dezelfde als voor een alleenstaande van 21 jaar of ouder.

Toeslagen voor alleenstaande ouders in een inrichting

Artikel 23 Wwb voorziet in de bijstandnorm bij verblijf in een inrichting. De norm voor een alleenstaande ouder is gelijk aan de norm voor een alleenstaande. De situatie kan zich voordoen dat een alleenstaande ouder tezamen met het kind in een inrichting verblijft. In dergelijke gevallen zijn de kosten die de belanghebbende voor het kind moet maken, meestal

zodanig dat de kinderbijslag daartoe een toereikende vergoeding biedt. Derhalve kan worden volstaan met het normbedrag voor een alleenstaande. Voor de gevallen dat hogere kosten dienen te worden gemaakt, is er aanleiding om de bijstand daarop af te stemmen door aanvulling met bijzondere bijstand. Dit vraagt om maatwerk.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Artikel 13, tweede lid en artikel 23 Wwb.

§ 22. Toeslag voor jongeren van 18 tot 21 jaar

Algemeen (artikel 20 Wwb)

De landelijke basisnorm voor 18 tot 21 jarigen is afgeleid van de kinderbijslagbedragen die voor deze leeftijdscategorie gelden en sluit aan op de onderhoudsplicht van de ouders (artikel 12 Wwb)

Toeslag op basisnorm (artikel 12 van de WWB)

Als de noodzakelijke bestaanskosten van de jongere hoger zijn dan die waarin de basisnorm voorziet en de jongere geen beroep op zijn ouders kan doen omdat de middelen van de ouders niet toereikend zijn of omdat hij redelijkerwijs zijn onderhoudsrecht ten opzichte van zijn ouders niet te gelde kan maken, kan er bij wijze van aanvullende bijstand een toeslag worden verstrekt. De verhaalsmogelijkheid van de gemeente blijft daarbij wel bestaan. Voor een alleenstaande ouder jonger dan 21 jaar wordt bij de bepaling van de hoogte van toeslag aangesloten bij de bijstandsuitkering die geldt voor een alleenstaande ouder van 21 jaar en ouder. Dit om te voorkomen dat een jonge alleenstaande ouder in financiële problemen raakt.

Voorwaarde voor toeslagverlening

Alvorens tot aanvullende bijstandsverlening over te gaan, wordt eerst bekeken of de hogere bestaanskosten noodzakelijk zijn. Aangezien er in een thuiswonende situatie geen sprake kan zijn van hogere algemene bestaanskosten dan die waarin de basisnorm voorziet (zie hierboven), komt deze toets neer op het beantwoorden van de vraag of het zelfstandig wonen van de jongere noodzakelijk is.

Die situaties worden geacht aanwezig te zijn indien:

- a. de ouders van de alleenstaande zijn overleden of in het buitenland wonen;
- b. de alleenstaande in het kader van de Wet op de Jeugdhulpverlening buiten het gezinsverband van zijn ouder(s) is geplaatst;
- c. de alleenstaande op de ingangsdatum van de bijstandsverlening reeds 12 maanden of langer onafgebroken niet meer woonachtig is op het adres van zijn ouder(s).

Nadat de noodzakelijkheid van de kosten is vastgesteld, wordt bekeken of het onderhoudsrecht te gelde kan worden gemaakt (zie ook hieronder). Een jongere kan bijvoorbeeld geen onderhoudsrecht te gelde maken, als:

- er sprake is van een ernstig verstoorde relatie met de ouders;
- de ouders geen of onvoldoende draagkracht hebben;
- beide ouders overleden zijn.

Hoogte bijzondere bijstand

De hoogte van de aanvullende toeslag bedraagt maximaal het verschil tussen de norm voor een 21 jarige en de voor de jongere van toepassing zijnde norm. Voor de berekening van de norm voor een 21 jarige is het gemeentelijk toeslagenbeleid van toepassing, zie hiertoe artikel 3 van de Toeslagenverordening Wwb.

Eventuele inkomsten van de jongere zelf dienen op zijn basisnorm in mindering gebracht te worden. Inkomsten die het karakter hebben van alimentatie/onderhoudsbijdrage dienen verrekend te worden met de toeslag.

Procedure toekenning bijzondere bijstand

De bijstandmaatschappelijk werker beziet (nadat is vastgesteld dat de hogere bestaanskosten noodzakelijk zijn) of het onderhoudsrecht ten opzichte van de ouders volledig te gelde gemaakt kan worden. De jongere is verplicht de noodzakelijke informatie hierover te overhandigen of aan het verkrijgen daarvan mee te werken. In de meeste gevallen zal door de bijstandmaatschappelijk werker (telefonisch) contact met de ouder(s) opgenomen moeten worden. Praktisch komt het erop neer dat de ouder aan het bureau Sociale Zaken al dan niet toezegt alle kosten voor zijn rekening te nemen. Wil de ouder alle kosten dragen, dan wordt geen bijzondere bijstand verstrekt. Wil de ouder de kosten niet dragen, dan wordt de maximale aanvullende toeslag verstrekt. Voorts wordt er zo spoedig mogelijk verhaalsactie ingesteld.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Artikel 12 en 20 Wwb, artikel 3 van de Toeslagenverordening Wwb.

§ 23. Bijstand voor duurzame gebruiksgoederen

Algemeen

Uitgangspunt van de Wwb is dat de bijstandsnorm toereikend is en dat de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan moeten worden betaald uit de eigen middelen (inkomen en vermogen). Dit geldt ook voor de noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen, zoals wasmachine, meubels, inrichtingskosten, babyuitzet.

Voorliggende voorzieningen

Men wordt geacht voor deze kosten te reserveren dan wel deze te financieren via gespreide betaling achteraf. Tevens is de langdurigheidstoelage in een aantal situaties van toepassing.

Mogelijke bijstand

Omdat de duurzame gebruiksgoederen tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten behoren, waarvoor de belanghebbende dient te reserveren, wordt bij de bepaling van de hoogte van de te verlenen bijstand de liquide (te maken) geldmiddelen in de beoordeling

betrokken. De mogelijkheid van een lening bij een kredietbank zo nodig met behulp van een borgstelling in het kader van de Wwb zal eveneens onderzocht moeten worden. Als dit niet tot de mogelijkheden behoort, komt pas bijstand in de vorm van een geldlening door de gemeente in aanmerking.

Verwijzing GKB

Wanneer bijstand wordt gevraagd voor duurzame gebruiksgoederen zal eerst doorverwijzing naar de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) voor een lening moeten plaatsvinden. Bij de verwijzing moet aan de cliënt een uitkeringsspecificatie worden meegegeven. Verwijzing hoeft niet plaats te vinden, indien vooraf duidelijk is dat de GKB geen lening zal verstrekken.

Geldlening voor duurzame gebruiksgoederen

Bijstand in de vorm van een renteloze geldlening voor noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen is mogelijk ingeval de GKB niet in een lening kan voorzien. Dit moet blijken uit een brief van de GKB waarin de reden van de afwijzing staat vermeld.

Onderzoek dienst bij geldlening

Bij verzoeken om een geldlening moet worden onderzocht:

- of de kosten van het duurzame gebruiksgoed behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan;
- of de aanschaf van het goed noodzakelijk is;
- de hoogte van het benodigde bedrag;
- de voorzienbaarheid van de uitgave en daarmee samenhangend de reserveringsmogelijkheden;
- het betoonde besef van verantwoordelijkheid voor de eigen bestaansvoorziening.

Voor de maximale hoogte van de noodzakelijke kosten van de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen wordt uitgegaan van het budgethandboek van het Nibud. Bij een onvoorzienbare noodzaak tot aanschaf of bij duurzame gebruiksgoederen, die niet tot de algemeen gebruikelijke behoren, is bijzondere bijstand om niet eventueel mogelijk.

Akte van schuldbekentenis

Van de geldlening dient een akte van schuldbekentenis te worden opgemaakt waarin de bestemming van de lening, de hoogte van het geleende bedrag en de maandelijkse aflostermijnen zijn aangegeven. Met de akte verleent de belanghebbende een machtiging om de aflossing maandelijks op de uitkering in te houden.

Looptijd geldlening

De looptijd van de geldlening is maximaal 36 maanden. In de situatie dat men heeft nagelaten geheel of gedeeltelijk te reserveren of een niet-noodzakelijke lening heeft afgesloten, kan, afhankelijk van de mate van het ongenoegzaam betoonde besef van verantwoordelijkheid, de aflossingstermijn op maximaal 48 maanden worden gesteld. Na drie of in laatstgenoemd geval vier jaar regelmatige en volledige aflossing wordt het restant van de lening buiten invordering gesteld.

Aflossing

De hoogte van de aflossingsbedragen wordt door personen met een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm (ongeacht de samenstelling van dit inkomen) vastgesteld op ten minste 6% en ten hoogste 10% van de toepasselijke bijstandsnorm.

De aflossingsbedragen worden hoger vastgesteld als een inkomen boven de norm wordt genoten. De totaal door de belanghebbende te betalen bedragen worden zo vastgesteld dat hij ten minste blijft beschikken over de beslagvrije voet (90% van de toepasselijke bijstandsnorm).

Op grond van artikel 51, tweede lid, van de Wwb kunnen de aflossingsbedragen en/of de duur van de aflossing gewijzigd worden afhankelijk van de omstandigheden van persoon en gezin. Voor nadere regels omtrent de aflossing e.d. wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het handhavingplan.

Matiging

Indien er sprake is van noodzakelijk te achten extra financiële lasten kan de hoogte van het aflossingsbedrag worden gematigd.

Samenloop met andere leningen/schulden

Andere leningen bij het bureau Sociale Zaken worden zoveel mogelijk samengevoegd tot één lening. In andere gevallen kan een schuldregeling of schuldsanering aan de orde zijn.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Artikel 48 en 51 Wwb en artikel 475d van het, Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, Hoofdstuk 3 Handhavingplan.

§ 24. Kosten van woninginrichting

Algemeen

De kosten van woninginrichting die verband houden met een noodzakelijke verhuizing behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kosten dienen te worden bestreden uit het inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm via reservering of gespreide betaling achteraf. Wanneer de belanghebbende niet in staat is door individueel bepaalde bijzondere omstandigheden in de kosten van woninginrichting te voorzien, vindt eventueel bijstandsverlening plaats in de vorm van een geldlening.

Voorliggende voorziening

De mogelijkheden van kredietverlening door de GKB dienen te worden benut.

Noodzakelijkheid

Indien er sprake is van een noodzakelijke verhuizing en er onvoldoende of geen reserveringsmogelijkheden zijn geweest, kan er voor de kosten van woninginrichting

afzonderlijke bijstand worden verstrekt. Een verhuizing is noodzakelijk wanneer daaraan een medische of sociale indicatie ten grondslag ligt. De voorgaande bijzondere omstandigheden maken dat de eventueel te verstrekken bijstand in de vorm van een geldlening wordt verstrekt als bijzondere bijstand. Meestal blijkt dit uit de urgentieverklaring van het huisvestingsbureau. Jonggehuwden en alleenstaanden worden geacht de kosten van de eerste woninginrichting zelf te dragen.

Vorm bijstand (artikel 48 Wwb)

Bijzondere bijstand in de kosten van woning(her)inrichting (duurzame gebruiksgoederen) wordt verstrekt als geldlening of in de vorm van borgtocht. In bijzondere gevallen wordt de bijstand om niet verstrekt. Bovendien bestaat nog de mogelijkheid aanvullende bijstand te verstrekken in de kosten van periodiek verschuldigde rente- en aflossingsbedragen van geldleningen voorzover de te betalen bedragen de genormeerde aflossingsbedragen terzake van geldlening overtreffen.

Aflossing

De hoogte van de aflossingsbedragen wordt door personen met een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm (ongeacht de samenstelling van dit inkomen) vastgesteld op ten minste 6% en ten hoogste 10% van de toepasselijke bijstandsnorm.

De aflossingsbedragen worden hoger vastgesteld als een inkomen boven de norm wordt genoten. De totaal door de belanghebbende te betalen bedragen worden zo vastgesteld dat hij ten minste blijft beschikken over beslagvrije voet.

Op grond van artikel 51, tweede lid, van de Wwb kunnen de aflossingsbedragen en/of de duur van de aflossing gewijzigd worden afhankelijk van de omstandigheden van persoon en gezin. Voor nadere regels omtrent aflossing e.d. wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het handhavingplan.

Hoogte bijstand

Uitgegaan moet worden van de noodzakelijk te achten woninginrichting. Voor de richtprijzen gelden als uitgangspunt het budgethandboek van het Nibud. Bij de bepaling van de hoogte van de bijstand moet het bedrag dat men redelijkerwijs had kunnen reserveren (voorzienbaarheid van de verhuizing) in mindering worden gebracht.

Verhuizing naar een huurtoeslag subsidiabele woning

Speciale aandacht verdient de categorie belanghebbenden met een woonkostentoeslag, die is gebaseerd op een huur boven de huurtoeslag grens en aan wie de verhuisvoorwaarde is opgelegd. Bij verhuizing naar een woning beneden de huurtoeslag grens is het acceptabel om de noodzakelijke kosten van woninginrichting om niet te verstrekken, indien men korter dan drie jaar in de oude woning heeft gewoond.

Het betreft alleen die zaken die noodzakelijkerwijs in verband met de verhuizing moeten worden aangeschaft omdat deze niet meer zijn te gebruiken in het nieuwe huis. Wel dienen de draagkrachtcriteria bijzondere bijstand toegepast te worden.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Artikel 48 Wwb, Hoofdstuk 3 Handhavingplan.

§ 25. Kinderopvang

Kosten kinderopvang in het kader van uitstroom

De kosten van kinderopvang die verbonden zijn aan het deelnemen aan noodzakelijke scholing of werkervaring behoren tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan.

Kosten kinderopvang op sociale/medische gronden

Kosten van kinderopvang die noodzakelijk worden geacht op medische en/of sociale gronden kunnen in beginsel in aanmerking komen voor bijzondere bijstand.

Procedure sociaal/medische doelgroep

De indicatie moet door Argonaut worden vastgesteld, tenzij er een recentelijk (< 6 maanden) sociaal-medisch attest aanwezig is van een nationaal erkende instelling. Degene die de indicatie stelt dient aan te geven of er sprake is van een sociaal-medische indicatie, alsmede hoeveel dagdelen minimaal kinderopvang geboden moet worden en voor welke duur.

De opvang dient uitsluitend geboden te worden door een erkend kindercentrum of gastouderbureau.

De hoogte van de bijzondere bijstandskosten kinderopvang bedraagt het verschil tussen de kosten van minimaal aan te bieden kinderopvang en draagkracht ouder(s).

Voorliggende voorzieningen

Reïntegratieverordening met bijbehorende reïntegratieplan, Wet Kinderopvang.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 Wwb, Wet Kinderopvang

§ 26. Woonkosten en huurtoeslag

Algemeen

Woonkosten behoren tot de noodzakelijke kosten van het bestaan. Uitgangspunt is dat de algemene bijstandsuitkering in combinatie met huurtoeslag voorziet in de woonkosten. Bij de duurere woningen blijft een groter deel van de woonkosten ten laste van de huurder. Indien geen of onvoldoende aanspraak op huurtoeslag bestaat kan via de bijzondere bijstand een tijdelijke woonkostentoeslag worden verstrekt.

Om tot behandeling van de aanvraag woonkostentoeslag te kunnen overgaan, dient duidelijk te zijn dat belanghebbende geen aanspraak kan maken op (hogere) huurtoeslag.

Geen woonkostentoeslag voor bepaalde groepen

Aan studerenden wordt geen bijzondere bijstand in de vorm van een woonkostentoeslag verstrekt. De Wet op de huurtoeslag en de Wet op de Studiefinanciering worden geacht als een voldoende voorliggende voorziening te functioneren. Aan personen met een voorwaardelijke verblijfsvergunning wordt ook geen woonkostentoeslag verstrekt. Voor hen geldt de Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke verblijfsvergunning. Krakkers en thuis- en daklozen komen gelet op hun specifieke situatie niet voor woonkostentoeslag in aanmerking. Zij moeten hun woonkosten voldoen uit het hen ter beschikking staand inkomen.

Woonkosten na (echt)scheiding

Het komt voor dat een (ex-)echtgenoot van een bijstandsccliënt, vooruitlopend op de boedelscheiding, geheel of gedeeltelijk de woonkosten betaalt. Het bedrag dat door de onderhoudsplichtige aan belanghebbende aan woonkosten wordt betaald, wordt beschouwd als alimentatie en dient volledig op de uitkering in mindering te worden gebracht.

Bij woonkosten boven de maximale huurgrens inzake de Wet op de huurtoeslag moet, ondanks de betaling van de onderhoudsplichtige, aan de bijstandsverlening toch de verplichting worden verbonden tot het omzien naar goedkopere huisvesting. Dit om het mogelijk beroep/afhankelijkheid van woonkostentoeslag in omvang en termijn te beperken. In een dergelijke situatie zijn de woonlasten niet in redelijke verhouding met het inkomen.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Wwb, Wet op de huurtoeslag.

§ 27. Woonkostentoeslag huurwoning

Algemeen

Ondanks de voorliggende voorzieningen in de vorm van een huurtoeslag kan het voorkomen dat vanuit de bijzondere bijstand een bijdrage in de woonkosten moet worden verstrekt.

De volgende situatie is o.a. denkbaar:

Wegens een huur boven de maximale huurgrens bestaat er geen recht op huurtoeslag.

Voor de berekening van de woonkostentoeslag wordt aangesloten bij de systematiek van de huurtoeslag.

Te hoge huur

Wanneer de huur van een woning hoger is dan de maximale huurgrens inzake de Wet op de huurtoeslag, bestaat er geen recht op huurtoeslag. In dat geval kan zolang als noodzakelijk, maar maximaal voor de duur van één jaar een woonkostentoeslag worden verstrekt.

Voorwaarde daarbij is dat men zich voldoende inspanning moet getroosten om zo spoedig mogelijk de beschikking te verkrijgen over goedkopere woonruimte.

Dit wordt in de beschikking opgenomen. Indien betrokkene in redelijkheid geen goedkopere woonruimte kan verkrijgen, is verlenging van de termijn van toekenning woonkostentoeslag mogelijk.

Er dient rekening gehouden te worden met het eventuele vermogen/inkomen boven de bijstandsnorm. De te verstrekken woonkostentoeslag is aanvullend op de basishuur, zijnde het voor eigen rekening blijvende deel van de woonkosten.

Nalatigheid aanvragen huurtoeslag

Indien men nalatig is geweest in het benutten van de huurtoeslagmogelijkheden wordt dit aangemerkt als maatregelwaardig gedrag. Belanghebbende heeft blijk gegeven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. De maatregel wordt gesteld op 100% gedurende de gehele periode waarop aanspraak op huurtoeslag had kunnen worden gemaakt.

Zelfstandige woonruimte

Evenals bij de huurtoeslag kan er slechts een woonkostentoeslag worden verstrekt als men 18 jaar of ouder is en zelfstandige woonruimte bewoont.

Van een zelfstandige woonruimte is sprake ingeval van een woonruimte waarin de wezenlijke voorzieningen zoals was- en kookgelegenheid en een toilet, niet met andere bewoners worden gedeeld. Onder een woning wordt verstaan een zelfstandige woning en de door de minister aangewezen wooneenheden. Kamerbewoners, bewoners van verzorgingstehuizen, dan wel bejaardentehuizen komen niet voor een woonkostentoeslag in aanmerking.

Vaststelling hoogte woonkosten

Uitgangspunt voor de vaststelling van de woonkosten c.q. de woonkostentoeslag is de subsidiabele huur. Dit is de kale huur minus de kosten van een eventuele garage en/of bedrijfskosten en vermeerderd met de servicekosten die voorkomen op de zogenaamde positieve lijst.

Gezamenlijke huur

Indien er sprake is van gezamenlijke huur dienen de woonkosten (= huur) naar evenredigheid te worden vastgesteld. Bij twee huurders is de in aanmerking te nemen huur dan 50%, bij drie 33,33% en bij vier 25% van de totale huurprijs. Van gezamenlijke huur kan worden gesproken als de woning door meer personen (geen partners, huisgenoten of onderhuurders) is gehuurd met een gezamenlijk huurcontract.

Onderhuur/kostgangers

Als de huurder een deel van de woning heeft verhuurd aan een onderhuurder of kostganger wordt de woonkostentoeslag overeenkomstig de Wet op de huurtoeslag berekend.

Inkomen boven bijstandsnorm (surplus)

Het gedeelte van het inkomen (incl. dat van de partner) dat de geldende bijstandsnorm overtreft - het surplus - wordt volledig op de theoretische woonkostentoeslag in mindering gebracht. Dat geldt ook voor de woonkostentoeslag die wordt verstrekt in geval van een te hoge huur. Om het surplus vast te stellen wordt het inkomen afgezet tegen de toepasselijke bijstandsnorm (norm plus geldende toeslag).

Inkomen medebewoners

Bij de vaststelling van de woonkostentoeslag wordt op dezelfde wijze rekening gehouden met inkomsten van medebewoners als bij de bepaling van huurtoeslag. Onder medebewoner wordt verstaan een persoon die op hetzelfde adres staat ingeschreven als de belanghebbende. Een medebewoner is niet de partner, onderhuurder of persoon die behoort tot het huishouden van de onderhuurder.

Woonkostentoeslag en studerende partner

Als de gezamenlijke huishouding, waarvan een van beide partners een HBO-/WO-dagopleiding volgt waarvoor studiefinanciering wordt verkregen, aanspraak maakt op een woonkostentoeslag, kan 50% van de theoretische woonkostentoeslag worden verstrekt.

Vorm van bijstand (artikel 48 Wwb)

In het algemeen wordt woonkostentoeslag om niet verstrekt. Als er sprake is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan, wordt de woonkostentoeslag in beginsel afgewezen. Ingeval van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan en de aanwezigheid van zeer dringende redenen, kan eventueel bijstand in de vorm van een geldlening worden verleend.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Artikel 35 en artikel 48 Wwb.

§ 28. Woonkosten eigen woning

Algemeen

Bewoners van een eigen woning kunnen ook in aanmerking komen voor een woonkostentoeslag. Daarmee wordt bereikt dat zij, nu er voor deze categorie geen recht bestaat op huurtoeslag, hetzelfde deel van hun inkomen aan woonkosten voldoen als huurders.

Hoge woonkosten

Indien de woonkosten hoger zijn dan de maximale huurgrens ingevolge de Wet op de huurtoeslag, kan de woonkostentoeslag in beginsel slechts gedurende maximaal een jaar worden toegekend. Voorwaarde daarbij is dat men vanaf het begin omziet naar goedkopere huisvesting waarvan de kosten beneden de maximale huurgrens ingevolge de Wet op de huurtoeslag liggen. Verlenging van de woonkostentoeslag is mogelijk, indien de betrokkene aan kan tonen dat hij in redelijkheid geen goedkopere woonruimte heeft kunnen verkrijgen.

Woonkosten

De woonkosten waarmee bij de berekening van de woonkostentoeslag rekening wordt gehouden, zijn;

- hypotheekrente (geen aflossing);
- eigenaarsdeel onroerende zaakbelasting (WOZ);

- premie brand- en opstalverzekering;
- waterschapslasten;
- rioolrechten;
- erfpachtcanons;
- groot onderhoud (voor-/naoorlogs);
- onderhoud centrale verwarming;
- en voorzover van toepassing:
- liftinstallatie;
- algemeen beheer en administratie (bij flatgebouw en appartementen).

Hypotheekrente

De hoogte van de rentelasten wordt bepaald door het rentepercentage te vermenigvuldigen met de restant hypotheekschuld.

Onderhoudsbedragen

Voor de hoogte van de mee te nemen onderhoudsbedragen wordt verwezen naar de normen die jaarlijks door DIVOSA worden verstrekt.

Woonkostentoeslag

De berekeningswijze van de woonkostentoeslag is gelijk aan die bij huurwoningen.

Teruggave inkomstenbelasting/premieheffing (artikel 58 Wwb)

Als voorwaarde bij de toekenning van een woonkostentoeslag geldt dat de bewoner bij de belastingdienst moet verzoeken om een 'Beschikking voorlopige teruggaaf'. Dit in verband met de fiscale aftrekbaarheid van te betalen of betaalde hypotheekrente. Wanneer er een woonkostentoeslag is verstrekt, wordt de teruggave wegens hypotheekrente (als die volledig betrekking heeft op het bijstandstijdvak) beschouwd als inkomen.

Dit inkomen wordt verrekend met de uitkering tot maximaal het bedrag dat aan woonkostentoeslag verstrekt is gedurende het belastingjaar. Wanneer dit niet meer mogelijk is, dient door middel van het aanmaken van een debiteurenpost de aflossing middels bijvoorbeeld een verlaging van de woonkostentoeslag bewaakt te worden. Is er sprake van een teruggave in verband met hypotheekrente, terwijl geen woonkostentoeslag is verstrekt, dan vindt er geen terugvordering plaats. Wanneer door de teruggave oververmogen ontstaat, moet daarop worden ingeteerd.

Premies/subsidies

De door het Rijk verstrekte premies op de aankoop van een woning zijn bedoeld als een tegemoetkoming in de verschuldigde bedragen voor rente en aflossing. Deze premies dienen voorzover ze moeten worden toegerekend aan de verschuldigde rentelasten, op het bedrag van de woonkosten en niet op de woonkostentoeslag in mindering te worden gebracht. De toerekening dient plaats te vinden aan de hand van de verhouding van de voor een bepaald jaar verschuldigde bedragen voor rente en aflossing. Met de premies/subsidies wordt rekening gehouden als ze betrekking hebben op een periode van bijstandsverlening.

Procedures

Ter vaststelling van de woonkosten dienen bewijsstukken aanwezig te zijn, zoals: kopie van de eigendomsakte van de woning, de hypotheekakte, actuele stand van de hypotheekschuld, rente nota en betalingsbewijzen.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Artikel 58 en hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 29. Inkomensondersteuning bij hoge woonlasten

Algemeen

In sommige gevallen is het mogelijk om aan mensen in dure huurwoningen inkomensondersteuning te bieden in de vorm van (tijdelijke) bijzondere bijstand. Voorwaarde is dat de hoge woonlasten niet als een vrije bestedingskeuze zijn aan te merken, met andere woorden dat bewoning van de woning onvermijdbaar en noodzakelijk is. Inkomensondersteuning in geval van hoge huur is zowel mogelijk in geval de hoge huur het gevolg is van sociale omstandigheden als in het geval dit het gevolg is van medische omstandigheden.

Sociale omstandigheden

Van sociale omstandigheden is sprake als de situatie voortvloeit uit omstandigheden die niet als medisch zijn te kwalificeren, maar die het gevolg zijn van (veranderingen in) persoonlijke omstandigheden. Gedacht kan worden aan personen die na echtscheiding of overlijden alleen in een woning achterblijven.

Medische omstandigheden

Van medische omstandigheden is sprake als de woning voor belanghebbende (of een gezinslid) noodzakelijk is in verband met medische omstandigheden of omstandigheden, die maken dat wonen in een andere woning gezondheidsproblemen zou opleveren. Het kan daarbij gaan om een:

- speciaal wegens de handicap aangepaste woning;
- aanleunwoning voor bejaarden of een seniorenwoning;
- een woning, die op zich geen bijzondere bestemming heeft, maar die voor de betrokkene als noodzakelijk moet worden aangemerkt (denk aan 'droge' woningen).

Als één van de onderstaande situaties zich voordoet, staat de medische noodzaak vast:

- I. de woning is voor betrokkene aangepast via de WVG of de AWBZ;
- II. voor de woning toepassing wordt gegeven aan de hardheidclausule Wet op de huurtoeslag, zodat ondanks overschrijding van de maximale huurgrens (toch) huurtoeslag wordt verstrekt, omdat die aftoppingoverschrijding het gevolg is van woningaanpassing om medische redenen;
- III. de woning aan betrokkene is toegewezen wegens medische urgentie;
- IV. Argonaut de medische noodzaak heeft vastgesteld middels een attest.

Duur bijstandsverlening en verhuisvoorwaarde

In geval van sociale omstandigheden kan de bijstand worden verleend voor maximaal twaalf maanden. Aan de bijstandsverlening wordt de voorwaarde verbonden dat men zo snel mogelijk dient te verhuizen naar een geschikte woning.

In geval van medische omstandigheden wordt de bijstand verstrekt voor onbepaalde tijd, waarbij deze eindigt op het moment dat de medische noodzaak niet langer aanwezig is of het inkomen van betrokkene dermate stijgt dat niet langer bijstand verstrekt kan worden. Omdat in het geval van medische noodzaak meestal geen goedkoper alternatief bestaat, wordt aan deze bijstandsverlening in geen geval de verhuisvoorwaarde verbonden.

Hoogte van de bijstand

De hoogte van de bijstand bij hoge woonlasten wordt als volgt berekend. De rekenhuur minus de ontvangen huurtoeslag/woonkostentoeslag. Vervolgens wordt in mindering gebracht het bedrag dat iemand minimaal zelf uit het eigen inkomen moet bijdragen in de woonkosten conform de Wet op de huurtoeslag. De uitkomst van deze berekening levert het bedrag op dat als bijstand kan worden verstrekt.

Wijze van aanvraag

De aanvraag ter verkrijging van één of meer bijzondere kosten van bestaan kan worden ingediend op de daarvoor bestemde formulieren, verkrijgbaar bij het bureau Sociale Zaken.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 30. Premie arbeidsongeschiktheidsverzekering

Algemeen

De gemeenten hebben met de in de Wwb vastgestelde uitkeringssystematiek de verantwoordelijkheid voor de beoordeling van de noodzaak en hoogte op de landelijke norm. Tot deze beoordeling behoort ook de eventuele noodzakelijk aanvullende bijzondere bijstand in de kosten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen.

Arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandige

Het wordt als noodzakelijk geacht dat een gevestigde zelfstandige gedurende de bijstandsperiode een arbeidsongeschiktheidsverzekering aanhoudt. Dit mede om te voorkomen dat de zelfstandige na beëindiging van de bijstandsverlening wordt geconfronteerd met acceptatieproblemen of aanmerkelijk ongunstige voorwaarden. De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan de premie arbeidsongeschiktheidsverzekering en de duur van de verstrekking bijzondere bijstand is gelijk aan de periode dat een periodieke uitkering aan de gevestigde zelfstandige wordt verstrekt.

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 31. Eigen bijdrage Wet op de Jeugdhulpverlening

Algemeen

Indien een kind op grond van de Wet op de Jeugdhulpverlening uit huis is geplaatst zijn de ouders een bijdrage verschuldigd voor de hiermee gepaard gaande kosten. Deze ouderlijke bijdrage wordt opgelegd ongeacht de hoogte van het inkomen.

Voorliggende voorziening

Omdat de kosten betrekking hebben op kinderen, is de kinderbijslag een voorliggende voorziening. Indien niet aan de onderhoudseis wordt voldaan, zal er geen recht op kinderbijslag bestaan.

Bijzondere bijstand

Indien de aanvrager geen recht heeft op (dubbele) kinderbijslag dan kan voor deze kosten bijstand worden verleend.

Indien de aanvrager geen (dubbele)kinderbijslag ontvangt, kan bijzondere bijstand worden verstrekt voor de eigen bijdrage;

Indien sprake is van een eigen bijdrage voor semi-residentiële opvang (dagopvang) dan kan voor de eigen bijdrage eveneens bijzondere bijstand worden verleend (in deze situatie bestaat nimmer recht op dubbele kinderbijslag).

In dezen is van belang om op te merken dat een ouder geen recht kan ontleen aan de norm, geldend voor een alleenstaande ouder, indien deze ouder geen aanspraak kan maken op kinderbijslag (artikel 4 van de Wwb).

Draagkracht

Zie paragraaf 1 van dit hoofdstuk.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 32. Doorbetaling vaste lasten

Algemeen

De kosten van het aanhouden van een woning bij tijdelijk verblijf in een inrichting of tijdens detentie kunnen aangemerkt worden als bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan. Onder voorwaarden kan voor deze kosten bijstand worden verleend.

Woonkosten

Onder woonkosten worden in deze paragraaf verstaan:

huur

energielasten (gas, water en stroom).

Afhankelijk van de individuele omstandigheden komen verder de overige woonlasten in aanmerking die noodzakelijkerwijs moeten worden gemaakt om de woning aan te houden, zoals bijvoorbeeld inboedelverzekeringen e.d. Indien er sprake is van een eigen woning, dient de eigenaar een verzoek in te dienen bij de hypotheekverstrekker voor een tijdelijke opschorting van de hypotheekverplichtingen. Overigens komen de eventueel gestelde aflossingsverplichtingen nimmer voor bijstandsverlening in aanmerking.

Kosten aanhouden woning tijdens detentie

Voorzienbaarheid/reservering

Het feit dat tijdens detentie in huisvesting wordt voorzien, kan niet zonder meer tot de conclusie leiden dat het aanhouden van de eigen woning niet meer noodzakelijk is. Van geval tot geval moet dat worden beoordeeld.

Indien de gedetineerde niet voor de kosten en vaste lasten van de eigen woning heeft kunnen reserveren of geen tijdelijke verhuurregeling heeft kunnen treffen met familie /vrienden kan bijstand worden verleend.

In veel gevallen is de detentie geruime tijd voorzienbaar en bestaat derhalve de mogelijkheid tot reserveren. Tijdens voorarrest staat de noodzaak vast.

Duur van bijstandsverlening

Bijstandsverlening is mogelijk indien de detentieperiode niet langer is dan een half jaar. Staat vooraf vast dat de detentieperiode langer dan een half jaar zal duren, dan kan er eventueel uitsluitend bijstand worden verleend voor de periode van huuropzegging.

Opname in inrichting

Gedurende een opname in een inrichting (bijvoorbeeld ziekenhuis /APZ) kan het noodzakelijk zijn dat de aanvrager de woonruimte aanhoudt. Bijzondere bijstand voor de doorbetaling van de vaste lasten van de woning is derhalve mogelijk. Voorwaarde is dat de opname in de inrichting tijdelijk van aard is en dat de belanghebbende na de opname terugkeert naar de woning waarvoor bijzonder bijstand wordt verleend. Dit gelet op de huidige domiciliebepalingen ingevolge de Wwb.

Wijziging bijstandsnorm bij opname in inrichting:

Indien belanghebbende op het moment van opname in een inrichting reeds een uitkering ontvangt op grond van de Wwb, wordt in het algemeen de oorspronkelijk vastgestelde bijstandsnorm gehandhaafd tot en met de laatste dag van de tweede maand volgend op die waarin de opname in de inrichting plaatsvond. De bijstand over de twee maanden, volgend op die waarin de opname plaatsvond, wordt als volgt vastgesteld:

1. de van toepassing zijn zak- en kleedgeldnorm ingevolge artikel 23 van de Wwb wordt uitbetaald in de vorm van algemene bijstand.
2. de aanvulling tot de oorspronkelijke geldende bijstandsnorm vindt plaats in de vorm van bijzondere bijstand.

Na afloop van deze periode komt de uitkering als bedoeld onder 2. te vervallen en wordt daarna aan de hand van de individuele omstandigheden bepaald of bijzondere bijstand moet

worden verleend in de noodzakelijke kosten die in verband staan met het aanhouden van de zelfstandige huisvesting. Indien de belanghebbende naast de bijzondere bijstand in de vaste lasten tevens een uitkering krijgt voor bijvoorbeeld een weekendverblijf, dan dient bij de aanvulling rekening te worden gehouden met een vermindering van de norm met de woonkostencomponent.

Duur van de bijstandsverlening

Bijstandsverlening is in beginsel mogelijk indien de opnameperiode niet langer is dan één jaar. Staat vooraf vast dat de opname langer dan één jaar zal gaan duren, dan kan eventueel uitsluitend bijstand worden verleend in de periode van huuropzegging.

Hoogte bijstand vaste lasten

Bij de bepaling van de hoogte van de bijzondere bijstand wordt rekening gehouden met de situatie dat de woning niet zal worden gebruikt. Veelal kan bijvoorbeeld met de nutsbedrijven een regeling worden getroffen inzake de betaling van de voorschotnota's. Van de verplichting tot betaling van het vastrecht komt daarnaast 20% van de voorschotnota's voor bijzondere bijstand in aanmerking.

Wetteksten

Hoofdstuk 4 van de Wwb.

§ 33. Categoriale bijzondere bijstand

De Wwb biedt de gemeenten de mogelijkheid om categoriale bijzondere bijstand te verstrekken aan personen van 65 jaar en ouder (artikel 35, derde lid, Wwb).

Verlening van categoriale bijzondere bijstand aan personen jonger dan 65 jaar is in beginsel niet mogelijk. Op deze regel gelden echter uitzonderingen, waarvan er twee met name van belang zijn bij de bijstandsverlening aan chronisch zieken en gehandicapten.

- Op grond van artikel 10, tweede lid Invoeringswet Wet werk en bijstand (IWwb) is het gemeenten toegestaan om bestaande collectieve en aanvullende zorgverzekeringen voort te zetten en af te sluiten;
- Voorts is door de regering een wetsvoorstel ingediend op grond waarvan gemeenten de mogelijkheden krijgen om categoriale bijzondere bijstand te verlenen voor de kosten van chronische ziekte en handicap (artikel 10, derde lid, IWwb).

Bij de verlening van bijzondere bijstand aan chronisch zieken en gehandicapten zijn met name de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Zorgverzekeringswet als voorliggende voorziening van belang. Bij de beantwoording van de vraag of een voorziening passend en toereikend is, is onder meer van belang om welke reden kosten die naar hun aard onder een bepaalde voorziening vallen van vergoeding in het kader van die voorziening zijn uitgesloten. Bijzondere bijstand is mogelijk als de uitsluiting berust op financiële overwegingen; als de uitsluiting berust op het feit dat de kosten als niet noodzakelijk worden aangemerkt, is in beginsel geen bijzondere bijstand mogelijk.

Afwijking van artikel 15 Wwb is mogelijk indien, gelet op alle omstandigheden, zeer dringende redenen naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders daartoe noodzaken.

Vanaf 1 januari 2004 is besloten dat er geen beroep kan worden gedaan op de Buitengewone uitgavenaftrek en tijdelijk Besluit Tegemoetkoming buitengewone uitgaven

(BU/TBU) als voor de betreffende feitelijke kosten bijzondere bijstand is verleend. De gemeenten worden gecompenseerd voor het bedrag aan bijzondere bijstand dat zij zonder dit besluit zouden hebben kunnen verrekenen met de BU/TBU. Hiervoor is € 11 miljoen toegevoegd aan het bedrag voor de bijzondere bijstand in het gemeentefonds.

Zoals hierboven is aangegeven, kunnen de feitelijke kosten die zijn vergoed door de bijzondere bijstand niet als buitengewone uitgaven bij de aangifte inkomstenbelasting worden opgevoerd. Bij de buitengewone uitgavenaftrek spelen echter niet alleen de feitelijke kosten een rol; er wordt ook rekening gehouden met betaalde zorgpremies alsmede met het ouderdomsforfait en arbeidsongeschiktheidsforfait. De verlening van bijzondere bijstand staat er niet aan in de weg dat een beroep wordt gedaan op de buitengewone uitgavenaftrek voor wat betreft deze elementen.

De onderhavige belastingteruggave wordt noch bij de verlening van de algemene bijstand noch bij de verlening van de bijzondere bijstand als middel in aanmerking genomen.

Bepaling van de doelgroep

Handicaps en chronische ziekten kunnen fysiek, verstandelijk of psychisch van aard zijn. Als voorbeelden van chronische ziekten kunnen worden genoemd: cara, astma, diabetes mellitus, epilepsie, reuma, lever- en darmziekten, spierziekten, nierziekten, hartafwijkingen, hemofilie, cystic fibrosis, chronische artritis en kanker.

Definitie:

"Chronische ziekten worden in het algemeen omschreven als irreversibele (onherroepelijke, onveranderlijke) aandoeningen, zonder uitzicht op volledig herstel en met een gemiddeld lange ziekteduur".

Deze definitie is uit een proefschrift gelicht van G.A.M. Bos, (1989), Universiteit van Amsterdam en wordt sindsdien standaard opgenomen in beleidsnotities en onderzoekspublicaties.

Toelichting

Op basis van diagnostiek door artsen moet vastgesteld zijn dat het om een chronische aandoening gaat. Voorts moet er sprake zijn van een zekere tijdsduur. Maar deze kan sterk wisselen, bij somatische aandoeningen wordt een grens gelegd bij drie maanden, bij psychische aandoeningen daarentegen wordt een minimum van twee jaar aangehouden. Maar ook dit zijn variabelen die kunnen wijzigen. De ernst van een aandoening is ook een factor, het moet langdurige beperkingen met zich mee brengen. En het zorgbeslag moet aanwezig zijn, dus een langdurig beroep op de gezondheidszorg.

Het varieert van levensbedreigende aandoeningen, aandoeningen met terugkerende klachten, aandoeningen met een progressief beloop, aandoeningen die invaliderend van aard zijn en mensen die ernstige beperkingen ondervinden in het dagelijks bestaan.

Voor ouderen is de leeftijdsgrens van 65 jaar een algemeen aanvaard criterium.

Uit onderzoek is gebleken dat de volgende indicaties de meest voorspellende waarde hebben voor de hoogte van de ziektegerelateerde uitgaven:

- langdurige thuiszorg;
- hulpmiddelen voor wonen / werk, vervoer, lopen / rolstoel; autovoorzieningen;
- arbeidsongeschiktheid 80 - 100 %.

Aannemelijkheid kosten als uitgangspunt

In tegenstelling tot de individuele bijzondere bijstand, kenmerkt categoriale bijzondere bijstand zich niet door het maatwerkprincipe, maar door het uitgangspunt dat een bepaalde categorie personen wordt geacht in bijzondere omstandigheden te verkeren waarvan het aannemelijk is dat zij bepaalde kosten hebben waarin de algemene bijstand niet voorziet en die de aanwezige draagkracht te bovengaat.

Verborgene kosten

Mensen met een chronische ziekte of handicap en ouderen hebben als gevolg van hun omstandigheden vaak meerkosten, die niet of slechts gedeeltelijk door andere regelingen worden vergoed. Het gaat dan vooral om de zogenaamde "verborgen" kosten. Beperkte mobiliteit en/of verminderde energie noodzaken betrokkenen tot het inroepen van hulp en dienstverlening van familie, burens, vrienden of andere vrijwilligers.

Bij verborgen kosten moet men denken aan:

1. hogere telefoon- en portiekosten i.v.m. het regelen van aangelegenheden rondom de beperking of ziekte;
2. extra kosten i.v.m. voedingsmiddelen;
3. extra kosten i.v.m. energieverbruik;
4. extra kledingslijtage/bewassingskosten;
5. maaltijdvoorzieningen;
6. verhoogde (risico)premies;
7. extra kosten i.v.m. klusjes rondom huis;
8. bloemetje mantelzorg;
9. lidmaatschapskosten van belangenverenigingen en/of patiëntenorganisaties.

Deze financiële gevolgen voor de doelgroep vertalen zich niet alleen naar de huishoudens met een inkomen op minimumniveau. Ook mensen uit de doelgroep met een boven minimaal netto of belastbaar inkomen hebben extra uitgaven i.v.m. chronische ziekte, handicap of ouderdom, waardoor hun besteedbaar inkomen op of beneden het sociaal minimum kan uitkomen. Dan kan bijzondere bijstand aan de orde zijn.

Hoogte bijstand

Het kenmerk van verborgen kosten is dat ze niet direct aan de hand van bonnetjes of betaalbewijzen kunnen worden aangetoond. Gelet op bovenvermelde worden de volgende bedragen verstrekt:

- Doelgroep 65+ : € 150,-- per jaar;
- Doelgroep chronisch zieke of gehandicapte van 18 jaar of ouder : € 250,-- per jaar.

Indien belanghebbende tot beide doelgroepen behoort is het hoogste bedrag t.w. € 250,-- per jaar van toepassing. Er is dus geen sprake van cumulatie van beide bedragen. Indien er sprake is van een echtpaar 65+, kan er een bedrag van € 300,-- per jaar worden toegekend.

Om de administratieve lasten te verminderen, verdient het de voorkeur om zo'n bedrag ineens uit te betalen.

Het vastgestelde bedrag van de categoriale bijzondere bijstand kan zo nodig (feitelijke kosten zijn bijvoorbeeld hoger) worden aangevuld met individuele bijzondere bijstand. Hiermee kan voor belanghebbende de noodzaak tot het indienen van een aanvraag teruggave inkomstenbelasting i.v.m. buitengewone lasten vervallen. In dat geval zal alsnog de toets moeten plaatsvinden of de kosten in het individuele geval noodzakelijk zijn en of ze ook daadwerkelijk zijn gemaakt.

Vaststellen criteria voor de draagkracht

Het zal niet zo zijn dat alle personen die voldoen aan de door de gemeente vastgestelde criteria voor wat betreft chronische ziekte, handicap en ouderdom tot de doelgroep van de categoriale bijzondere bijstand behoren. Aangegeven zal moeten worden welke criteria met betrekking tot het inkomen en vermogen gelden en daarmee de doelgroep financieel gezien afgrenzen. De gemeente heeft daarbij in het kader van de Wwb een maximale beleidsvrijheid (artikel 35 Wwb).

- De gemeente heeft de bevoegdheid om de draagkracht in het inkomen zelf vast te stellen. Voor de doelgroep chronisch zieken, gehandicapten en ouderen zou dat bijvoorbeeld (ruim) hoger kunnen liggen dan het bijstandsniveau, waardoor het bereik van de regeling groter wordt.

De gemeente bepaalt in afwijking van het vastgestelde draagkrachtbeleid bijzondere bijstand, dat bij een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm in het geheel geen draagkracht aanwezig wordt geacht. Deze norm is gelijk aan het beleid ten aanzien van het Participatiefonds Doe Met en het Steunfonds. Bij een inkomen boven de 120% van de toepasselijke bijstandsnorm bestaat er geen recht op categoriale bijzondere bijstand.

Met betrekking tot de vaststelling van het vermogen geldt dat de gemeente zich niet gebonden hoeft te achten aan de vrijlatingbepalingen Wwb.

De gemeente bepaalt dat de draagkracht op grond van het vermogen 100% van het vermogen boven het vrij te laten vermogen ligt. Van het in aanmerking te nemen vermogen worden de middelen bedoeld in artikel 34, tweede lid, van de Wwb niet tot het draagkrachtvermogen van belanghebbende gerekend. De middelen als bedoeld in genoemd artikel worden dus ook voor de bijzondere bijstand vrijgelaten. Het vermogen wordt dus op dezelfde wijze vastgesteld als bij de algemene bijstand.

De toekenning

Categoriale bijzondere bijstand wordt toegekend indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

1. belanghebbende behoort tot de doelgroep;
2. belanghebbende kan voor de daadwerkelijke kosten geen beroep doen op een voorliggende voorziening;
3. belanghebbende voldoet aan de inkomensgrens (maximaal 120% van de toepasselijke bijstandsnorm) en vermogensgrens (conform vermogensgrens artikel 34 Wwb);

Uit het bovenstaande blijkt dat bij de verlening van categoriale bijzondere bijstand de toets of de betreffende kosten in het individuele geval ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn en ook feitelijk zijn gemaakt, achterwege kan blijven. Hierin onderscheidt categoriale bijzondere bijstand zich dan ook van "normale" bijzondere bijstand (ook wel individuele bijzondere bijstand genoemd).

Verhouding langdurigheidstoeslag

De langdurigheidstoeslag (LDT) wordt niet als voorliggende voorziening op de individuele bijzondere bijstand beschouwd. Artikel 36, eerste lid, onderdeel a, van de Wwb regelt dat een aanvrager recht heeft op LDT indien hij (onder andere) gedurende 60 maanden onafgebroken een inkomen heeft dat niet hoger is dan de bijstandsnorm. Voor personen van 65 jaar of ouder is de LDT niet van toepassing.

In artikel 35, eerste lid van de Wwb wordt aangegeven dat het recht op bijzondere bijstand bestaat voorzover de alleenstaande of het gezin niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de LDT, het vermogen en het inkomen. Hieruit zou geconcludeerd kunnen worden dat de LDT als voorliggende voorziening op de bijzondere bijstand zou moeten worden beschouwd. In de memorie van toelichting wordt dit echter niet echt bekrachtigd.

De ministeries van SZW, VWS en Financiën (Belastingdienst) trekken bij de voorlichtingsactiviteiten van de doelgroep chronisch zieken, gehandicapten en ouderen gezamenlijk op. De boodschap is:

Als chronisch zieke of gehandicapte met een laag inkomen heeft u hoge kosten voor ziekte en zorg. Er zijn regelingen om uw inkomenspositie te verbeteren:

- Bijzondere bijstand;
- Teruggave inkomstenbelasting.

Bij de beschikking die gebruikers van de thuiszorg ontvangen (ca. 400.000) over de hoogte van hun eigen bijdrage, krijgen zij een bijsluiters van VWS over de mogelijkheden. De Belastingdienst en SZW voeren een campagne om de doelgroep te attenderen op de mogelijkheden. En verder zijn allerlei organisaties verzocht om in hun media zoveel mogelijk aandacht te besteden aan bijzondere bijstand en belastingteruggave. Bij al deze activiteiten worden de doelgroepen verwezen naar Postbus 51 welke (potentiële) cliënten voor specifieke informatie over bijzondere bijstand verwijzen naar de Sociale Dienst of Sociale Zaken.

§ 34. Bijzondere bijstand vreemdelingen

Vreemdelingen die zich tijdelijk of permanent in Nederland willen vestigen dienen daartoe een verblijfsvergunning aan te vragen. Onder bepaalde voorwaarden kunnen zij zich na verloop van tijd laten naturaliseren tot Nederlander. In beide gevallen zijn voor de behandeling van aanvragen legeskosten verschuldigd. Voor vreemdelingen die niet afkomstig zijn uit lidstaten van de Europese Unie kan het daarbij gaan om bedragen die kunnen oplopen tot vele honderden euro's.

Verblijfsvergunning

De kosten van verlenging of wijziging van een verblijfsvergunning worden aangemerkt als algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan die uit een inkomen op bijstandsniveau kunnen worden voldaan door middel van reservering dan wel gespreide betaling achteraf. Dit betekent dat er in beginsel geen bijstandsverlening mogelijk is voor deze kosten. Dit is anders indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval. Een bijzondere omstandigheid is aanwezig indien de belanghebbende niet heeft kunnen reserveren voor de kosten en het onmogelijk is om een lening af te sluiten voor de kosten.

Indien belanghebbende door een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid toch een beroep moet doen op bijstand, kan bijstand in de vorm van een geldlening of borgtocht worden verleend (artikel 48, tweede lid sub b Wwb). Van tekortschietend besef is sprake indien belanghebbende niet (tijdig) voor de kosten heeft gereserveerd dan wel de onmogelijkheid van een lening door zijn uitgavenpatroon heeft veroorzaakt.

Naturalisatie

De kosten van naturalisatie worden niet als noodzakelijke kosten aangemerkt zodat reeds om die reden van bijzondere bijstand voor die kosten onmogelijk is.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 1. Hardheidsclausule/afwijkende bepalingen:

1. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt;
2. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college voor zover dit mogelijk is binnen de door de verordening aangegeven grenzen.

Artikel 2. Indexering:

Het college kan jaarlijks per 1 januari de in het kader van deze verordening geldende bedragen verhogen of verlagen conform de ontwikkelingen van de prijsindex volgens het Centraal bureau voor de statistiek.

Artikel 3. Citeertitel, inwerkingtreding:

1. Deze verordening wordt aangehaald als Verordening aanvullende inkomensondersteuning gemeente Grootegast versie 2007.
2. Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking met ingang van 1 juli 2007;
3. Gelijktijdig met het inwerking treden van deze verordening wordt de laatstelijk bij raadsbesluit van 28 maart 2006 vastgestelde 'Verordening aanvullende inkomensondersteuning gemeente Grootegast 2006' ingetrokken.

Vastgesteld bij raadsbesluit van 3 juli 2007

De Griffier,

De Voorzitter,